

„DRAUGAS“
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINAS KAS
ČETVERGAS
Mieste
WILKES-BARRE, PENNA.
314 E. M.
KAINA.
Rev. A. Stanikynas
4667 Wood st.
Suvienytose Valstijose
in Kanada ir kitose šalyse
APSKELBIMU KAINOS ATSKYRIUM.
Rankraščiams siunčiant:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pinigus siunsti ir su visokiais reikalais reikia
kreiptis šio adresu:
„DRAUGAS“,
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States \$2.00
Canada and other Parts \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
„DRAUGAS“,
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 35. WILKES-BARRE, PA., 3 D. RUGPIUČIO (AUGUST) 1911 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Devintoji Nedėlia po Sekminiu.

Lektija. I Kor. X, 6—13.
— Broliai: Negeiskime pikty daiktų, kaip ir anie geidė. Nei nebukite dievaikių paveikslų garbintojų, kaip nekurię iš jų buvo: Kaip yra parašyta: Sėdosi žmonės valgyti ir gerti, ir kėlė šokinėti. Nei neprisiileiskime paleistuvysčių, kaip nekurię iš jų paleistuvavo, ir prapuolė vienoj dienoj dvidešimtį tris tūkstančiai. Nei negundinkime Kristaus, kai po nekurię iš jų gundino, ir nuo žalčių prauvo. Nei nemurmėkite, kaip nekurię iš jų murmėjo, ir nuo žudytų prapuolė. O tie visi daiktai jiems nesidavė paveikslė, o yra parašyta mums apdraudimui, ant kurių atėjo amžių pabaiga. Dėlto kas sakosi, kad stovi, tesisaugoja, kad neparpultų. Tegul jus neapima pagundinimas, tik tai toks, kurs yra žmogiskas. Bet Dievas yra teisingas, kurs jus gundinti daugiau neleis, bet dar nuo pagundinimo padarys išvengimą, kad galėtumite ištęsti.

Evangelija. Luk. XIX, 41
— 47. Anuomet, kad prisiratio Jėzus, išvydęs miestą, verkė jo, tardamas: O kad ir tu pažintumei, o tai toje tavo dienoje, kas ant ramybės tau, bet dabar yra uždengti daiktai nuo tavo akių. Nes ateis ant tavęs dienos, ir apkas tave tavo priešai pylimu, ir apguls, ir iš visų šalių suspaus tave, ir išvers tave ir tavo sūnus ant žemės, o nepaliks tavę akmenis ant akmenų dėlto, kad nepažinai laiko tavo aplankymo. O įėjęs į bažnyčią pradėjo išvarinėti parduodančius ir perkančius anoje, sakydams jiems: Parašyta yra, kad mano namai, yra maldos namai, o jūs padarėte anuos lindyne razbaininkų. Ir mokė kasdieną bažnyčioje.

DIEVO RUSTYBĖ.

Jėzus, regėdamas miestą, verkė. Žydų užkietėjimas išspaudė Išganytojų sąrašą iš akių, nes matė laukiančią juos bausmę: išgriovimą Jeruzalėn ir nelaimingosios tautos išblaškymą po visą pasaulį. Pavyzdžiui išnaikinimo Jeruzalėn parodo mums Viešpats apvertktinas pasekmes, kokias nuodėmė padaro musų sieloje. Žydų užkietėjimas — tai nusidėjėlio nepasitaisymas iki galui; žydų išblaškymas — tai Augščiausiojo priešų pasmerkimas. Dvi aplinkybi, su Jeruza-

lės išgriovimu susirišanti, ypatingai atkreipia musų domą: joguei tąją nelaimę pranešė Kristus ir, joguei ji išsipildė iki raidės. Jei pagalvosime, joguei Jeruzalėn, toje gadyneje buvo tai turtinga ir galinga Dievo įsteigtos Karalijos sostinė ir, kad Kristus, anot Evangelisto, išvydęs ją verkė ir, Jis, Pate Tiesa, ištare tuos baisesius žodžius: „Ateis ant tavęs dienos ir apkas tave tavo neprieteliai pilimu ir apguls tave ir iš visų šalių suspaus tave; ir ant žiemos išvers tave ir sunus tavo, kurie tavyje yra: o nepaliks tavyje akmenis ant akmenų dėlto, jog nepažinai laiko aplankymo tavo“, ar nesudrebės kiekvienas iš to rustaus Dievo teisybės apsiereiškimo? Rymiečiai tapo įrankiu atkeršyti užgautąjį Dievo majestotą. Jeruzalėn griuvo. Šventynę sudegino ugnis. Gyventojus, aure Dievo išrinktą tautą, pavergė priešai. Taip Išganytojaus pranašavimas įvyko. Bet šis atsitikimas yra tai tik silpnas pavyzdys tos nelaimės, kuri laukia nusidėjėlio. Žydų kentėjimas buvo ligalaidis, o nusidėjėlių bus amžinas. Žydų nelaimės priežastis parodo Jėzus: „jog nepažinai laiko aplankymo tavo“. Dievas Žydus išrinko sau už tautą, davė jiems įstatymus per aniuolų tarpininkystę, prižadėjo jiems Atpirkėją, Savo Sunaus asmenyje, kuris priėmė žmogaus prigimimą; bet jie paniekino Jėzų Kristų, Jo mokslą atmetė, priešai Jo stebuklus burnoje ir Jį patį pasmerkė gėdingon mirtin ant kryžiaus.

Katalikiškos Žinios.

Vilniaus vyskupijos kunigų permamos. Vilniaus šv. Jono bažnyčios kamend. kun. Navrocki keliamas į Zabłudovą klebonu; kun. Lajevskis iš Prozorko į Labanorą. Be to dar vidaus dalykų ministerio parėdymu Zabłudovo klebonas kun. Puzyrevski perkeltas į Liacką kamendoriu.

Kas nori būti laivyno oficerium?

Suv. Valstijų marininkų akademijoje Annapolis, Md., yra 350 vakansų. Akademijos duris atdaros ir katalikams. Reikia turėti atsakomą prisirengimą ir būti Suv. Valstijų piliečiui. Kvotimai gan aštrūs. Suv. Valst. iždas apmoka visas mokslo išlaidas. Duodamas knuogeriausias išlavimas savoje profesijoje. Katalikų reikalus apžiuri redemptoristai.

Prezidentas Taft siunčia kataliką delegatu.

Prezidentas Taft paskyrė kun. O'Callaghan'ą iš Chicago Suv. Valstijų atstovu ateinančiame tarptautiniame kongrese prieš alkoholių. Tas kongresas atsiliks Hagoje. Kun. Callahan yra prezidentu blaivininkų sąjungos „Catholic Total Abstinence Union“.

Paminklas katalikui.

Suv. Valstijų kapinėse Alingtone, tapo atidengtas paminklas inžinieriui Pierre Charles L'Enfant, kursai padarė pirmuosius Washington'o miesto planus. L'Enfant buvo katalikas.

Metodistams nesiseka.

New Yorke metodistai pardavė rusinams savo bažnyčią netoli Cooper Square (E. 7th st.). Tą bažnyčią, nors jina buvo misijinė, nustojo lankyti žmonės. Pasitarais laikais neateidavo daugiau, kaip 100 žmonių, pasiklausyti metodistų pamokslų.

Siuomi pranešame visiems, jog mes atspaudėme išnaio TRUMPA KATEKIZMĄ, taigi kurie pirmiau reikalauja, tai dabar galesite gauti.

10 centu egzemplioris.

„Draugas“, 314 E. Market str., Wilkes-Barre, Pa.

Iš Lietuvos.

Svobiškio kaimas (Linskavos vals.). Sodžius gana didelis, ukininkų gyvena 16, bet nenori dalytis vienasėdžiūsna. Norėtų tikrai kokie trys ar keturi. Sodžiuje gyvena kalvinai ir katalikai. Geriau jie praleidžia pinigų pragėrimui, negu uki pagerinimui. Nors Svobiškio sodžiuje nėra nei monopolio, nei aludės, bet gėrimų degtinės nepritrūksta, geradariai slapčia pristato. Atsitinka peštynių, teismų.

Tupikai

(Naumies. pav.). Šio kaimo jaunuomenė širdingiausiai atsidavusi baltakei ir rudžiui. Geriama ir viskas prageriama. O neuztenkant pinigų štai kaip daroma: imama duoklė nuo naujai atėjusių bernukų paprastai vienas rublis, nežuvinant, ar jis draugas ar ne draugas su jais, o nuo ukininko, pasistačiusio naują trobą, arba įsikurus visai naujai, reikalaujama įkurtuvių keletos rublių. Jeigu kas pasipriešina, tiems jūnų įstatymams: režijama ausin arba daromos jeibės.

Prie to darbo spiria senesnieji jaunesniuosius, neseniai da išėjusius iš piemenų.

Mat patiems „seniams“ negražu lysti. Pokyliai už surinktus pinigus padaroma keletą kartų per metus. Na ir cypama, užiama per naktis. Talkon prie jų prisiplaka da panašių jaunikių iš aplinkinių kaimų: Valių, Pranckabudžio, Vyšpinių... **Pajevonys** (Vilkaviškio pav.). Birželio 15 d. atvažiuvo Vilkaviškio žandarų viršininkas, vienas žandaras ir vietinis žemsargis Budviečių kaiman ir iškretė Stumbri, Kurtinį ir Mickų. Niek nerado ir išvažiuo. Paėmė keletą Stumbrio laiškų. Girdėti, jie buvę kaikiurių žmonių įskūsti.

Lukšiai

(Naum. pav.). Vietinis elgėtnamis pataisytas. Pataisė klebonas, laukdamas vyskupo atvažiuojant. Pirmą net pažūrėti nebuvo galima: stogas, nu-draskytas, suplyšusi troba, lentos nuo galų nudaužytos. Pirmiau, kaip klebonas norėjo, kad parapija statytų naują elgėtnamį, tai elgėtos ir draskė. Sudraskė ir patis neturėjo kur pasidėti. Klebonas reikalavo „naujų“. Buvo padarytas klebono ir prižiūrėtojų sutarimas su žydu pastatyti „naują“. Žydas pastatė girioje, tiklata neatvežė. Klebonas, laukdamas vyskupo, pataisė senąjį, ir galima jame nors 20 m. gyventi. Pirklys pralošė.

Kruopiai

(Šiaulių pav.). Vieton numestojų iš vietos viršaičio V. Šalkauskio išrinktas naujas viršaitis T. Kundrotas iš Riškaičių sod. Senasai viršaitis buvo išmestas iš vietos delei kyšių ėmimo ir girtuokliavimo raštineje. T. Kundrotas lietuvis. Kaip elgsis jis, parodys ateitis, dabar nelaikas spėti. Bet kartą labai nustebau, pamatęs, kad jis nemėgsta kalbėti lietuviškai. Buvo jis atvažiuojęs į Auksučius mokyklos reikalais. Tai mokytojas ir seniunas kalbėjo lietuviškai, bet jis varė rusiškai.

Profesorius anglas

Kauno. Birželio 16 dieną Kaunan atvažiuo Liverpoolio universiteto profesorius Pers'as, kuris nori susipažinti su žemės tvarkomųjų komisijų veikimu. Jis aplankė keletą sodžių ties Nemunu, kalbėjosi su valstiečiais ir apžiūrėjo keletą naujai įsikurusį vienasėdžių. Pasakui jis vėl išvažiuo į Londoną, kur žada padaryti keletą paskaitų ir aprašyti savo išpuodžius dienraštyje „Times“.

Pūnia, Trakų apskr.

Prieš kelius mėnesius sukruto sujudo musų tarimieji inteligentai į blaivybę rašytis: tik čia įstatai kiti negu visur. Šių įstatų sumanytojas buvo vietinis viršila — gėrėjas, kuriam pritarė ir kiti. Nutarta: kas gers iš pasirašusiųjų po nutarimu, tas už kiekvieną kartą mokės po 5 rub. pabaudos. Kai kuri laiką pildė, net malonu buvo kai žmonės matydami savo viršilą blaivų ir patį pradėjo nuo gėrymų susilaukyti. Jau kai kuriems ir pinigų žmonos nebesibijojo duoti miškui nusamdyti ir kitokiems reikalams. Miestelyje muštynės sumažėjo; buvo dailu. Tik šit įstatų sumanytojai išrado, kad jų nutarime apie konjaką nieko nepamintėta, ir kai iš konjaką traukti; o kad visi sutiko nutarimą laužyti, tai ir pabaudos nebuvo kas ieškoti — tokiu būdu Pūnios blaivybė ir sugriuvo.

Plukiai, Pan. ap.

Šiomis dienomis matininkas pabagė matuoti Plukių sodžiaus žemę kolonijomis, o ukininkas pasiskirstė kiekvienas sau koloniją. Buvo lieitacija: kas ėmė geresnę žemę, gavo mažiau, kas prastesnę — daugiau. Pav.: ukininkas Ž., kurs turėjo dubą 29 deš., gavo geros žemės tik 9¼ deš., o ukin. K., turėjęs taipgi 29 d., gavo 39 d. ir t.t. Be to, sodybas sutarė palikti sodžiuje po ½ deš. kiekvienam ukininkui. Vieną lauką, kurs arčiausia prie miesto, paliko nedalinę; dirbs jį režiaus ligikoliai, nes, sako, bus šia čia išplatintas miestas, kada Panevėžys paliks gubernijos miestu. Ar tai tiesa — aš nežinau; bet kad taip kalba ir daro, gal nutarė. Bematuojant Plukių sodžiaus žemę, rasta ir liekios žemės apie 30 dešimt. Tą žemę, sako, vėl išdalins

Ukininkams po sklypelį.

Plu kiečiai tečiau nepatenkinti tuo skirstimosi (nors pirma labai pageidavo didesnės pusės), ir daugumas dejuoja „apsigavę“. Bereikalingas nusiminimas, nes, pav., pagiegaliečiai, kurie jau seniau išsidalino vienasėdžiais, — dabar džiaugiasi.

Muzikos kursai mokytoja.

Birželio 10 d. prisidėjo Vilniuje vadinamieji regentų kursai mokytojams. Mokina Vilniaus moterų gimnazijos ir kitų vid. mokyklų dainavimo mokytojas p. Builovas. Kursuosna atvyko liaudies mokyklų direktorių atsiųsti 41 mokytojas ir 3 mokytojos: iš Vilniaus gub.—13, Vitebsko 11, Kauno—6, Minsko—10, Mogilevo—6. Be to, kursas lanko dar 6 psalomėkai ir 4 pašaliniai klausytojai. Kursuose mokoma: muzikos teorijos, solfedžio, bažnytinio (cerkvinio) giedojimo ir svietiško dainavimo. Kursai truks iki liepos 20 dienos. Tokie kursai buvo jau surengti ir pernai metais vasarą.

Kūliai (Telšių ap.).

Pažvelsių sodžiuje pas V. Butkų buvo labai gražios vestuvės. Apsiejo visai be degtinės ir visi svečiai gražiai ir padoriai elgėsi... Jaunimas dainavo gražias padorias dainas ir žaidė visokius tautiškus žaislus. Jaunimui vadovavo p. Zuzana Tarvidaitė ir Vincas Butkus... Dėlto mes, visi vestuvininikai, jiems už trisus tariam nuoširdžiai ačiu.

Nemunaitis (Trakų ap.).

30 gegužės ir 9 birželio čia buvo visuotiniai blaivininkų susirinkimai. Pirmininkas kalbėjo apie tai, kaip yra negera, kad tėvai duoda savo vaikams iš mažens ragauti po truputį degtinės ir alaus ir kad paskum tokis vaikas papranta gerti ir užaugęs pasilieka girtuokliu. Taigi kad išnyktų girtuoklystė musų krašte, pirmi-ninkas patarė, kad tėvai patį negertų ir, kaip galėdami, gintų savo vaikus nuo alkoholinių gėrimų. Paskum buvo aiškinta alkoholiaus kenksmingumas žmogaus sveikatai. Vietinis klebonas kun. Baltuška paskaitė susirinkusiems apie platinimąsi blaivybės kitose šalyse ir nurodė, kad reikia tvirtai kovoti su girtuoklyste. Pabaigoj susirinkimo prisiraišė blaivybėn dar keli nauji nariai. Nors pabaigoj metų gal ne vienas norės save išsibraukti iš draugijos dėlto, kad šiuosmet reikia didesnės mokestis mokėti, bet blaivininkų skaičius nuo to nesumažės, nes per kiekvieną susirinkimą prisirašo naujų po kelis asmenis.

Marijampolė.

3 liepos Marijampolėje Apygardos teis-

baro ir knygarisio Mickaus bylą. Patraukta įjedu teis- man už apvogimą a. a. kun. Senkauskio, Marijampolės klebono.

Juožas Vizbaras pasmerk- tas trims metams areštantų rotosna, o Mickus — pus- tretiemis metams. Abiem atimta teisės.

Skapiškis (Ežerėnų ap.). Skapiškyje nuo-pat žiemos siaučia nemaloni viešnia — šiltinė, rinkdama aukas. Kaip girdėti, jau pagalios ji persikėlusios iš miestelio į so- džius. Dieve, sergėk!

Birštonas (Vilniaus gub.). Birželio 3 d. (seno kal.). Antanas Kamarauskas, Birštono miestelio gyventojas, išvežus mėsą — savo tvarte rado kiaušius išknista pinigų, iš viso 34 monetas.

Pasvitinys (Šiaulių ap.). Nedėdienyje, 12 birželio iš- leista lioterijon gramofon- as. Pagal sukalbą, maga- ryčioms atidėta 13 rub. 50 kap. Dažniausia atsitinka pas mus, kad tokias maga- ryčias prageria, o pasigėrę kaip-kada da-gi susipeša. Dalis dalyvavusių liote- rijoje ir dabar labai spyrė- si, kad magaryčių pinigų butinai pragrūs. Bet pasi- rodė visgi tokių, labai my- linčių degtinėle ir alutį, ne- perdaug ir daugumas, ke- liams apsviestiesiems pa- tarus, tuos 13 rb. 50 kap. nu- tarė sunaudoti taip:

Joniškio miestelio pade- gėliams 10 rub. 35 k., Išsi- rašyti laikraštį—3 rub. 15 kap. Gražus pavyzdys!

Vilkaviškis (Suv. gub.). 25 d. birželio Merkšiškių so- džiuje ukininkai Kulvinską užpuolė plėšikai-galvažu- džiai.

Pirmučiausia baisiai su- kruvino šeimininkę, paskui įsiveržė į antrą kambarį, kuriame gulėjo šeiminin- kas; pirmiausia kirtu mie- gančiam šeimininkui spatu per galvą, po tam varstė peiliais, reikalaujanti pini- gų. Šeimininkas, melzda- mas palikti nors gyvą, pa- rodė lovoje šimtą rublių, ku- riuos vagis tuojau paėmė.

Bet galvažudžiams to pasi- rodė permaža. Ėmė nelai- mingą žmogų mušti, reika- laudami daugiau pinigų. Šeimininkas pagalios liko vos gyvas. Tuomet piktada- riai suskaldė kampe stovin- čią spintą. Bet joje nieko ne- rado. Tuo tarpu šeiminin- kas kaip ten išlindo per langą, ir nuvežėlojo pas kai- myną. Kaimynas su šeimy- na puolė pagalbą, bet vagiai pasiskubino išbėgti. Dabar policija stropiai pik- tadarių ieško ir yra viltis surasti.

Darsuniškis (Trakų ap.). Darsuniškis stovi labai gra- žioj vietoj. Iš vieno šono te- ka Nemunas, iš kitų šonų miškai, šilai, kalnyčiai. Ap- linkui daug yra mineralinių vandenų. Man regis, tais vandeniais darsuniškiai turės kada-nors gerai pasi- naudoti.

Nemakščiai (Ras. pav.). Birželio 8 d. buvo vietinės vartotojų draugystės visuo- tinas susirinkimas, apsva- rytų draugijos padėjimą ir išrinkti vieton išstojusių mai-kurių iš vadybos narių naujus. Apyvartos nuo Nau- jų Metų davė sankrova 15, 800 r. gryo pelno apie 800 r. tai-gi tikimės, kad dau- giau šiais metais atneš draugija pelno, negu praei- tais. Nors nuo pradžios me-

biausia iš dvarponių) da- bartiniam ukininkui pirma- sėdžiui (ligi 1911 m. buvo vietinis klebonas pirmsė- dis), vienok kitaip pasiro- dės; jo be atilsio darbas aiš- kią naudą draugijai atneš. Tvarka susirinkime buvo kuogeriausia. Susirinkime ačiū N-čiaus sumanymui buvo vienbalsiai nutarta palikti neišeminėjus divi- dendą, kad padauginus dra- gijos turta. Be to buvo nu- tartą, kad jei kas numirtų iš draugijos narių, tai jam palaidoti, kiekvienas iš na- rių duoda po 5 kap., nors vienas iš lenkų bajorų buvo priešingas, sakydamas: "O kad ir žydus numirtų, tai ir- gi mės turėsime duoti jam palaidoti?". Pirmsėdis pa- aiškino, kad kodėl mės žy- dui negalime duoti palaido- ti, jei jis mums duos? Visi sutiko ir bajorų protestai buvo atmeti.

Ar tik Nemakščių draugi- ja nebus pirmutinė draugi- ja Lietuvoje, kuri nutarė palikti dividendus draugi- jos turtui padidinti ir miru- siams nariams duoti palai- doti. Butų gerai, kad ir kitos draugijos panašiai elgtus, nes jei kiekvienais metais išimama pelnas, kaip gali draugija plėtotis.

Buvo susirinkime nutar- ta išduoti knygeles ir paša- linėms ypatoms, ne nariams, kad ir jų išpirktas prekes užrašyti, o paskui, atskai- čius nuosimčius, padaryti pajų, nes ir tas bus draugi- jai ant naudos: eis daugū- mas tokių pirkti, kurie ne- gali įnešti pajus, ir padidės pirkikų skaičius.

Mūsų draugijoje tikrai vienas valdybos prasižengi- mas, kad nedaboją, kaip par davėjos mastinėje kėmšte kėmsa lietuviams lenkišką kalbą. Nors pačios gerai kalba lietuviškai, bet pa- klaustos lietuviškai, kaip tyčiomis atsako lenkiškai.

Abeliai (Zarasų pav.). Čia užtvirtinta gaisrininkų draugija — iki šioliai visu- me miestelyje nebuvo nei vieno įrankio gaisrui gesin- ti.

— Gegužės 8 d. buvo vi- suotinas 'Blaivybės' draug. Abelių skyriaus susirinki- mas. Buvo pakelta du kla- usimai: pagerinti arbatinę, kaip tai — nupirkti veidro- dį, ir kadangi arbatinė pa- rapijos namuose, tai kad bu- tų atdara ir laike pamaldų. Abu sumanymu buvo at- mestu.

Valdybon išrinkta: pir- min. kun. J. Budrys, sekre- tor. Ant. Kazanavičius, iš- indin. liko kun. kleb. V. Bi- rutavičius.

Nuo liepos 1 d. atsidengs krasos skyrius.

"Liet. Uk."

Vabalninkas. Lietuvių Ka- talikų Moterų Draugijos Vabalninko skyrius rengia ateinančio š. m. rugpiučio 14, 15 ir 16 d. Vabalninke moteriškųjų išdirbinių pa- rodą. Žada būti šie parodos skyriai: audimo, mezgimo, siuvimo, išsiuvinėjimo ir dažyčių dalykų išdirbi- niai, o taipogi valgomieji daiktai, daržovės ir žolynai.

Daujėnai (Panev. apsk.). Daujėnų bažnytelė nedidelė, bet praeitais metais tapo gražiai atnaujinta. Čia į Sek- minių atilaidus suseina daug žmonių net iš tolimesnių pa- rapijų. Kadangi čia mieste- lio nėra ir šulnių gerų tai- pogi truksta, tai tankiai sau- same laike pristigdavo čia vandens atsigeriti. Vieni tie- siog trokšta, o kiti turėdavo

pirktis alų pas vietinius gy- ventojus tyčia tam daryta. Tam nepatogumui išvengti nunai vietinio klebono ru- pesčiu tapo iškastu du šul- niu ir prie jų pritaisyta skardinis semtuvėlius žmo- nės atsigeriti. Nors čia nėra aludžių, nei monopolio, bet vietiniai ukininkai pridaro "maonus" alaus ir pardavinėja po 25 k. gorėjų. Beveik nėra čia gyventojų, kuris tuo alumi neužiimtu- per Sekminės, girdydamas žmones. Taigi šventadienio vakarais girtų pilni patvo- riai ir takai. Girtuokliauja čia susirinkę svetimųjų pa- rapijų žmonės, ypač jauni- mas, papiktintas paveikslu vyresniųjų, kurie taipogi ge- rai čia geria.

Čia reikėtų įsteigti "Blai- vybės" skyrių, gal kiek su- mažėtų girtuoklystę ir vi- sos jos piktybės. Kai kurie vaikinai jau prieina prie to, jog gėda rašyti. Štai da- bar keleta girtų vyrų su- stoje prie bažnyčios durių sumos laike pradėjo daryti betvarke, neleidami žmo- nių iš bažnyčios. Reikėjo sargybiniams apmalšinti bė- gėdžius.

"Vienybė".

Vilniaus apskrįčio bėpro- čių ligonbučio užlaikymas.

Minsko rėd. buvo paskyrusi Vilniaus bėpročių ligonbu- čiui 1911 m. tikrai 9000 rb., bet atskiroji valdyba padi- dino pašalpą — paskyrė 21000 rb. Ligonbutyje laiko- ma 150 lovų, kiekvienas gi ligonis išmaitinti apsieisias 140 rb. (seniau 90 rb.), taigi ir buvo padidinta pašalpa.

Plungė. Jau treči metai, kaip Kantaučių dvaras pa- teko į Karpio rankas. Kar- pis prisiramdė darbininkų- gūdų, kurie moka gerai gir- tuokliauti ir muštynes kel- ti. Plungėje buvo toks atsi- tikimas. Užėjo vyras su žmo- na aludėn. Jiemdvieim bege- riant atėjo 5 kantaučių dar- bininkai ir pradeda tarti: girdi, vyrus išvysime, o mo- teris paliksime. Vienas jų paėmė alaus stiklą, geria ir kitą duoda kitiems. Žmogutis, kurio buvo alus, pradė- ti sakyti, kad "mano alus ir t.t." Gudams to ir reikė- jo. Antausius pradėjo dau- zyti. Moteriškė norėjo už- sistoti vyrą, bet jai su peiliu perdurė sprandą ir nugarą.

Kybartai. Liepos 6 d. n. sk. du jaunu vaikinų R. K. 4 valandą ryto apipuolė mie- gantį stoties numeryje Grindberga, mainomos pi- nigų kasos kasierių, norėda- mi pasmaugti. Bet jiem ne- pasisekė — nes tas pabudo ir juodu išbėgiojo. Vieną tuojau sugavo Kybartuose — namie, o antrą 9 val. ryto Vilkaviškyje, tuomi laiku, kada rengėsi važiuoti trau- kinu. Jų, spėja, norėta pa- smaugti, paimti raktus nuo kasos ir rytmetiniu trauki- niu išvažiuoti užsienin.

"Bronislavo" kinemato- grafas žada, pradėdant nuo birželio 19 d., dovanai tai- syti prieglaudų vaikams spektaklius. Spektakliai tai somi du kartu į mėnesį. Vai- kams nebus daroma jokio skirtumo, nei tautinio, nei tikiybino. Programa bus pritaikinta, kad vaikai su- prastų ją.

Valsčiaus raštininkų kur- sai. Rugpiučio 15 d. Vilniuje atsidengia kursai, norin- tiems prisirengti prie vals- čiaus raštinio darbo; kur- sai tvers 4 mėn. Klausyto- jams bus suteiktos visos ži- nios, kurių reikalaus nuo

stojančių valsčiaus raštinėn- kaitininkų; nuo gruodžio 1911 m. priims tikrai išlai- kusius tam tikrą kvotiną. Meldimai priimami kursų kancelerijoje: Vilnius, Didž. Pogulianka n. No. 14 b. 21. Mokestis už visą laiką — 40 rb.

Kelniutos moteris pasi- rodė ir Vilniuje. Bene pir- mutinė pasidrasino vaikšti- nėti praeitą šeštadienį Pau- pinėje gatvėje. Vaikščiojan- tieji, pamatę ją, puolė iš Veršyno visa minia ir ap- stojo. Nelaimingai reikėjo pabėgti.

Arkliavagystė. Arkliava- gijai paliko baisiai atkaklus. Pirmą gegužės mėn. dalį Vilniaus rėdyboje atsitiko 20 arkliavagysčių. Policija sučiupo tikrai vieną vagį ir sugrąžino arklių savininkui. Kiti vagis prapuolė su ar- kliais, kaip žemė prarijo.

Utena (Ukmergės pav.). Gegužės mėn. sudėgė dvar. Karielos Begsnių dvaras. Gaisras prasidėjo vidunak- tyj. Sudėgė gurbai, klėtis, klijimas, degtinės dirbtuvė. Sudėgė keletas ir gyvulių. Nuostoliai siekia ligi 10 tuk. rb. Dvarininkas, rasi, paims atsargos pinigų. Darbinin- kų taipogi visas sudėgė, kad jis nekaltas. Girdi, bė- da nuo Dievo. Žinomas daik- tas, Dievas visiems lygus, bet... kaip atsargos pini- gai, tai jie papuola tikrai dvarininkui. Laikė gaisro vos-ne-vos liko išgelbėtas kerdžius, taip buvo įmigę; nieko nespėjo išgelbėti, tik- tai patsai išbėgo su šeimyna. Dvarininkas žada nieko dar bininkams neduoti.

Alsėdžiai (Telšių pav.). Tai vienas iš užmirštųjų Lietuvos kampelių. Ilgai rei- kės vartyti visus laikraščius ligi surasi iš Alsėdžių nors trumpiausią žinėlę. Rašyti, rodos, butų kam. Yra 3 ku- niginai, 2 fėlčeriai. mokytoja, raštininkas, o vasarą gyve- na vienas, kitas moksleivis. Rašyti taipogi yra kas. Mies- telis nedidelis. Krautuvės visos žydų, tikrai viena ka- taliko. Aludės 5 ir monopo- lis, o kiek slaptų "šinkų". Monopolį išgeriama už 9 tukst. rb. Lietuviškų iškabų mažai, bet kokia pasitaiko.

Krasos nėra. Laiškus ir laikraščius parveža rašti- nės. Kokia tvarka supran- tama! Ateim, laiškai, "po- viestkos", laikraščiai sudė- ti spintelėj. Sargo jokio, kas nori, ateina, pasižiūri ir tin- kamą laišką, ar laikraštį pa- siima. Ne vienas pasakojo, jog laiškai, labai dažnai pra- puola. Pernai buvo kalbama apie krasos įsteigimą, bet nieko nebuvo. Dėlko — ne- žinau. O prašyti valdžią į- steigti krasą butinai reikia. Nors valsčiui reikės kiek mo- kėti, bet kas tai... Tada ką nori, tą gali išsiųsti ir viską gausi, niekas neprapuls.

"Liet. Žinios".

Korespondencijos.

CHICAGO, ILL.

Chicagoje leidžiantieji va- kacijs įvairių augštesniųjų mokyklų R.-K. lietuviai studentai 20-tą rugpiučio (Augusto) dieną rengia ben- dromis spēkomis didelį tau- tikiną vakarą—pasilinksmi- nimą šv. Jurgio švėtainėje (32nd Pl. ir Auburn ave.) ant Bridgeporto. Į pagalbą turi sau užsikviest kelius

šymesnius vietinius tautie- čius.

Bus vaidinta morališkai pamokinti ir gana juokin- gi iš sodiečių gyvenimo dvi- veiksmė komedija: "Byla dėl linų markos". Bus taip- gi kalbos, monologai, eilės, dainavimai, skambinimas ant piano. Ant galo bus šo- kiai. Pertraukose ir šokių laike grieš puiki orkiestra.

— Žodžiu, programa bus plati, užimanti ir net pamo- kinanti. Panašios rūšies pa- silinksminimo Chicagoje dar nebuvo. Tasai vakaras — tai chieagiškiams lietu- viams naujiena. Meldžiama nuosirdžiai kuoskaitlingiau- siai jame atsilankyti. Atsi- lankydami į tą vakarą ne vien dorai pasilinksminsite, linksmai laiką praleisite, bet dar sušelsite savo apsilan- kymu lietuvių moksleivių, medžiagiškai neturtin- gus, nes minėtasis vakaras rengiamas yra neturtingųjų moksleivių naudai.

— Pas kun. K. B. Serafi- ną, Visų Šventųjų parapijos vietinį kleboną 10806 Wa- bash ave., apsisistojo Ameri- kon atvažiauvusieji Lietuvos veikėjai: kun. Tumas — bu- vęs "Vilties" redaktorius ir kun. Olšauskas — "Sau- lės" draugijos pirmininkas.

Vaidevutis.

Chicagoje lietuvių daugy- bė, ir jie visokiais būdais darbuojasi tėvynės ir tikėji- mo labui, bet nelaimingų at- sitikimų ir gi užtenka.

Štai sėrodoje, 19 liepos, tapo užmuštas gatvėkario Gabrielius Čelna. Buvo taip: Velionis ir jo pusbrolis Pe- tras Čelna taip-pat draugas Petras Pivoriusas važiovo namo. Visi jie gyveno 735—88th st., Privažiavus iki vie- tai, t. y. 88 st., tik norėjo pe- reit skersai gatvės į tą pusę, kur jie gyveno, bet štai neti- kėtai gatvėgaris, einantis iš kitos pusės, trenkė G. Čelną ir ant vietos užmušė.

Vėlionis prie draugijų ne- priklausė. Bet buvo palaido- tas pėtnyčioje, su bažnyt- nėmis apeigomis lietuviško- se šv. Kazimiero kapinėse, lydimas savo giminių ir draugų, kurie paeina visi iš vienos parapijos Lietuvoje. Lydėjome velionį skaitliu- je 28 žmonių. Ant kiekvieno veido matyt buvo žymė gai- lesčio ir nuliudimo.

Mės beveik visi važiuoja- me į šitą šalį, kad sutauptus keletą skatikų ir vėl pagrį- žus į Lietuvą laimingai gy- venti. Taip ir velionis jau ketvirtį metų Amerikoje ir rengė ateinančią rudenį grįž- ti į tėvynę, bet štai vietoje tėvynės, nukeliavo į amžina- tėvynę aplaistydamas savo krauju šitą svetimą žemelę.

Velionis paėjo iš Vilniaus gub., Švenčionių pavieto, Tverėčiaus par., sodžiaus Vi- lekų, nevedęs, paliko Lietu- voje tėvą Vitalį ir seserį Ju- zefą, o Amerikoje pusbrolių Petrą Čelną ir pusserę Heleną Čelniutę. Giminės ir pažįstami malonės atsidusti už mirusiojo vėlę. Tegul jam buna lengva svetima Amerikos žemelė!

Petras Pivoriusas.

PITTSFIELD, MASS.

Liepos 19 dieną atsilankė pas mus kun. Jakaitis iš Clinton'o, dėlto turėjome progą priimti š. Sakramen- tus. Neseniai čia užsėdėjusi "Gyvojo Rožančiaus Drau- gija" daugiausiai rupinosi parsikvietimu kunigo šuo- mi kartu. Dėkingumo žen- klai, toji pati draugija įteikė

garbiam svečiui gražią kam- žą, už kurią gražiai padėko- ta.

"Gyvojo Rožančiaus Draugija" dar čia tik praei- tą pavasarį susitvėrė. Dau- giausia priguli merginos. Kun. Jakaičiui pagarsinus, kad galima busią po mišpa- rų viešai kalbėti šv. Rožan- čius, ir vyrų ir moterų ke- tama prisidėti.

— Pažymėtina, kad čio- nai tarp lietuvių vis mažiau pasitaiko peštynių. Imama ir gražiaus rėdyties vilkėti ir gražiaus elgties. Taipogi "cieilikų" laikraščiai vis mažinas ir mažinas, o jų vie- tą užima rimti katalikiški laikraščiai. Labiausia čia prasiplojęs yra "Draugas".

Reporteris.

WORCESTER, MASS.

Liepos 7 d. atvažiovo kun. Dr. Bartuška iš Fribourg'o. Jisai apsigyveno prie kun. Bukavecko.

— Liepos 24 d. kun. Bu- kaveckas suvedė į poras Mo- tiejų Kazlaucką su Cviklių Karolina ir Kazį Liberį su Steponaičių Emilija.

— Miestas baugštinas, kad gali pritrukti vandens, todėl ketama prisipirkti ke- letą balų. Šiomis dienomis užtikta tose balose negyvų arklių, neskaitant daugybės prigrįdytų šunų ir kačių.

— Panedėlyj pas mus gra- žiai palijo. Tat šiek-tiek nu- malšino išvyrvavusias Wor- cesterio dulkes ir šiukšles.

AMSTERDAM, N. Y.

23 d. liepos, 5 valandą po pietų Teodoras Paulys pri- gėrė Secou Doga Park, ežere netoli Amsterdamo. A. A. Teodoras paėjo iš Kauno rė- dybos, Datnavos parapijos, Ramėnų kaimo. 24 d. liepos 8 valandą vakare buvo eks- portas į bažnyčią, o ant ryt- dienos 25 d. liep. po pamal- dų tapo palaidotas lietuvių kapinėse. Ant pamaldų bu- vo prisirinkę gana daug žmonių, idant nors paskuti- niu kartu atidavus jam pas- kutinį patarnavimą. Praneš- dami šiuomi apie tą liudną atsitikimą, raminame velio- nio tėvelius ir gimines, kad prie jojo mirties pribu- vo kunigas. Už a. a. Teodorą meldžiame Viešpatį, idant butų jam mielaširdingu.

Amsterdamiečiai.

PITTSFIELD, MASS.

11-tą dieną liepos Jonas Daudaravičia tapo elektri- kos užmuštas General Elec- tric dirbtuvėje. Jonas Dau- daravičia paėjo iš Kauno gub., badai Šiaulių pavieto. Amerikoje išgyveno keturis metus. Brolių turėjo Eliza- beth, N. J., ir moterį su vai- kučiais Lietuvoje. Amžiaus buvo 51 metų. Tapo kompa- nijos lėšomis palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Pittsfieldo kapuose.

J. Savage.

NEW YORK, N. Y.

Iš 17 ir 18 liepos naktį nu- puolė nuo penkių lubų augš- to Petras Strakšys ir tuojau mirtinai užsimušė.

Mat a. a. P. Strakšys dė- lei didelės šilumos eidavo ant viršaus namų gulti, ir tą naktį parėjo namo 12 valan- dą jau truputį gėres. Nors tada nebuvo labai šilta, bet ejo gulti ant viršaus namų. Kiek pramigęs apie 4 valan- das turbūt miegodamas

vaikščiojo ir nužengė žė- myn.

Nabašnikas paėjo iš Kau- no gubern., Telšių apskri- čio, Skuodo par., Palukonių kaimo. Dveji metai, kaip Amerikoje. Dirbo dokuose, amžiaus turėjo apie 20—25. Palaidotas tapo 21 liepos ant šv. Trejybės kapy, su mišiomis ir bažnytinėmis apeigomis, kurias atlaikė kun. J. Šeštokas, šv. Panos Aušros Vartų bažnyčios kle- bonas.

A. a. P. Strakšys neprigu- lėjo nei į jokią draugiją, o pinigų neturėjo, tai palaido- jimo kaštus aprupino pus- broliai ir iš aukų surinko ke- leta dorelių.

Šitas atsitikimas turėtų but pasarga kitiems, koks yra pavojingas gulėjimas ant augšto o taipgi ir gėri- mas svaiginančių gėrimų.

Pijus O-kas.

PIYMOUTH, PA.

Praeitą nedėlią, liepos 30 d., atsiliko čionykštėje šv. Kazimiero bažnyčioje pri- micijos kun. Simano Struc- kaus. Tą dieną sumos ne- buvo Kingstone, Pittstone, Wilkes-Barre ir Wanamie, tai-gi svielio atsigrudo ir iš tų miestų. Visi žmonės netilpo bažnyčioje. Apart vietinio klebono atvyko dar kunigai: A. Kaupas, V. Ku- dirka, V. Vizgirda, J. Inčiura. Tinkamą pamokslą pasa- kė kun. Inčiura. Ceremonia- rijum buvo klierikas B. Paukštis, o kun. Vizgirda diakonu ir kun. Kaupas sub- diakonu.

Po mišių prasidėjo galvų spaudimai. Pirmiausiai pa- laiminta dvasiškija, paskui tėvai, broliai ir seseris, gi- minės ir kiti žmonės. Baž- nytinis choras puikiai pa- giedojo mišias.

NORTH ADAMS, MASS.

Čia lietuvių diktokas bu- relis, bet nelabai kas rupi- nasi kad ir retkarčiais para- šyti žinutes iš šito miesto į "Draugą". "Draugas" čia skaitomas nuosirdžiai, bet ir šiukšlių netruksta. Kai- kas tyčia traukia netikusius laikraščius ir knygpalaike, kad ant savęs išjuokiam ir neapykantą užsitraukus.

Šiomis dienomis atvažia- vo į No. Adams guodojamas mūsų kun. J. J. Jakaitis. Jis išklaudė lietuvių išpa- žinties, kurią beveik visi at- liko. Tas jaunas kunigėlis darbuojasi labai stropiai, nes nors buvo atvažiaęs iš kito miesto ir neatsilaisvęs, kuriuose paaiškino naudi- gumą skaitymo katalikiškų laikraščių ir gerų knygų ir kokią nelaimę ant savęs už- sitraukia žmonės, skaityda- mi šiukšles. Žmonės labai džiaugėsi, išgirdę ispuodin- gus pamokinimus, nes čio- nykščiai lietuviai retai tegir- di lietuviškus pamokslus.

Oras čia tuo tarpu ne taip karštas, kaip kituose mies- tuose.

Pastaruoju laiku darbai No. Adams'e eina neperge- rai, ypač audekliniai: vilno- niai ir cateniniai. Kiti gi ei- na pusėtinai.

Liepos 22 d. apie 4 valan- dą popietį ir elektrikinį karą, einantį iš Adams į North Adams, išėdo syras maho- metonų tikėjimo vardu Fad- lo Mallak, 20 metų amžiaus. Įlipęs į karą, jis atsisėdo už- pakalyje motormano. Mo- tormanas liepė jam eiti į už- pakalinę sėdynę, bet syras pasipriešino, o kad motor-

manas kažin ką jam pasakė vyras užpyko ir, išsitraukęs dešimties šuvių revolverį, šovė du sykiu į motormoną, George E. Hoyt'ą, užmušdamas jį ant vietos, ir tuo-
jau, atsisukęs, davė šešis šu-
vius į žmones, sėdinčius ka-
re. Viena mergina, Miss
Martha Esle, iš Adams tapo
užmušta ant vietos, o pen-
kios kitos sužeistos, iš jų
tris mirtinai. Jąs nugalėno
No. Adams'o ligonbutį. Sy-
ras, atlikęs tokį narsų dar-
bą, šoko iš karo ir mėgino
pabėgti, bet jam besokant
vienas vyras ištraukė jam
iš rankų revolverį, o paties
nesulaikė. Syras pasileido
bėgti į miškus, o apie 40
žmonių jį vyties, pasigriebe
įvairius ginklus: akmenis,
parasonus ir t.t. Syras gra-
sino, rodydamas ilgą peilį,
bet nieko negelbėjo: gavęs
treisius į nugarą, jis nus-
puolė ant žemės. Vyras tuo-
jau jį paėmė. Atvažiavo
policija su automobiliu ir
nugalėno jį į policijos stotį.

K. J. B.

ATHOL, MASS.

Mikas Muzelnikas suva-
džiojęs p-lę Emiliją T. ir dą
kelionei išvykiojęs kiek pini-
ko dingo kaip druska vande-
nyje. Merginos turėtų but
atsargesnės su panašiais po-
nais, nes neatsargumas pa-
daro amžinai nelaimingą.

Čia gyvuoja jau nuo 1908
m. lietuviška čėverykų ir
drabužių krautuvė, kurios
užveidėtoju yra Povilas
Mulevičius. Užlaiko ją šešios
ypatos. Joje randasi taipgi
ir religiški daiktai. Čia taip-
pat galima gauti pagalbą
siuntime pinigų ir kituose
reikaluose, nes kitokio tikro
gento nėra.

Butų geistina, kad ir ki-
tuose miesteliuose, susitarę
lietuviai atidarytų panašias
krautuves, nes ką vienas ne-
gali, tai penkiems — šešiams
yra lengva padaryti.

Teipgi randasi ir groser-
nė ir mėsinių Juozo Tau-
nino ir Ko.; anglai bučeriai
labai neužkenčia ir varo
kompeticiją, kad subankru-
tytų. Pirmiausia laikė Kaz.
Vaitiekus, tai tą nupirko
anglai bučeriai. Buvo pa-
prasta kiauliena nuo 13c.,
bet kada užsidėjo Tainis
tai jie vėl nupigino ant 11c.,
kad tik negalėtų lietuviai bu-
čeris gyvent. Anglai taip
sąkyt tveria trusą. Vertėtų
lietuviams paremt savuosius
nes kada lietuvių nėra, tai
anglai lupa kiek nori.

Kitokios lietuviškos pra-
monės nėra. Parapijos reika
lai eina vėžio žingsniais.

Darbai šiuo tarpu silpnai
eina, nes daugumas turi va-
kacijas.

Ex-Vabaliukas.

BROOKLYN, N. Y.

26 d. liep. atsiliko katali-
kiškos prakalbos. Laikė jās
kunigas, atvažiavęs iš tolimo
krašto, iš South Floridos.
Jo vardas Stanislovas Frog.
Į prakalbas užkvietė lietu-
vių ir lenkus. Kalbėjo len-
kiškai, pradedamas pašelpo
savo bažnyčiai. Sumesta
\$6.10. Klausytojų buvo apie
200.

Pran. Pavilonis.

Apylinkėse Brooklyno ne-
pilnai į 10 metų lietuviai pa-
darė pirminžangos didelį
šuoį.

Iš vienos parapijos Kara-
lienės Aniuolų išdėgė tris
kitas. Naforkienės.

rė 1906 metais ir dabar jau
Dievą garbina savoje mūri-
nėje bažnytelėje. Maspeth'e-
iečiai atsisakė 1908 metais
ir sykiu bažnyčios statymu
pradėjo rūpintis. Brookly-
ne naują parapiją susitvėrė
1909 metais prie airių baž-
nyčios. Dabar jau bažnyčiai
lotų ieškoma pirk. Kaip
girdisi, dar ir kiti pakraš-
čiai rūpinasi tuo pačiu.

Dar vienas svarbus daly-
kas, apie kurį neteko man-
niekur patirti. Tuo dalyku
yra nuosavios kapinės. Kai-
kurios lietuvių parapijos
Amerikoje turi savo kapi-
nes. O mum, čia brooklinie-
čiam būtų labai paranku vi-
soms sykiu įgyti savas ka-
pines. Be abėjos ir najorkie-
čiai taipgi prisidėtų, nes da-
bar daugumas jų laidojasi
Brooklyne. Taigi būtų gerai
suvienytomis spėkomis nu-
pirkt kur gabalą žemės ir už-
vest kapines. Tuomet dar
daugiau mus surištų vieny-
bė. Iki šiam laikui esame
laidoję savus gentis po viso-
kias kapines, taip kad nega-
lima net kitam nei sužinot,
kur kas palaidotas. Tą su-
manymą būtų galima įvykin-
ti lengvai, kad tik musų guo-
dotini klebonai pradėtų tarp
savęs svarstyti, o ne trukti
ir gerų žmonių pritarimo.

Jonas Raudonaitis.

THOMAS, W. VA.

Anglių kasyklose mažai
tedirba, bet iš kitur atvaži-
avusiam vis dėlto darbas ga-
lima gauti, nors uždarbio ir
nebutų: mat bosams vis
tiek, ar kas uždirba, by tik
dirba...

Jau bus savaitė, kaip pasi-
darė vėsu. Reikia net langus
uždarinėti ir pečius kurti, o
naktimis tai jau visai šalta.

Lietuviai ir kitokie žmo-
neliai, kurie mėgstą išsiger-
ti, labai nuliudę, nes saliu-
nai uždaryti. Tokia buvo
žmonių valia. Nubalsavo,
kad nebutų daugiau parda-
vinėjami svaiginamieji gė-
rimai. Dabar musų valstijoje
je tik septyniuose pavietuo-
se tegalima laikyti smukles,
o 41 pavietas — tai "sausis".
Tarp "sausųjų" pavietų
randasi ir musiškis.

P. N.

Lietuviai svetur.

LONDONO LIETUVIAI.

"Rygos Garsas" rašo, jog
lietuviai pradėjo apsigyven-
ti Londone nuo Sevastopo-
lio karės (1854—55 m.) Pa-
imtus nelaisvės maskolių
kareivius gabeną į Londoną.
Kareiviai pasibaigus, kas norė-
jo, galėjo grįžti namole.
Tarp pasilikusių Londone
lietuvių kareivių buvo koks
tai Mozuraitis, iš Griškabū-
džio parapijos, ir Mažeika.
Tečiau lietuviai ilgai Londo-
ne nepabūdavo, užsidirbę
kiek važiuodavo į Ameriką.
Pradėjus žydams plaukti į
Anglijos sostinę, lietuviai
gandavo pas juos darbą.

Šimet Londone surašyta
viso 1530 žmonių: 473 vyrai,
330 moterų ir 72 vaikai,
šeimynų 280.

Iš Visur.

KANADA.

Kanados general-guber-
natorius Grey paleido parli-
amentą. Nauji rinkimai pa-
skirti 21 rugsėjo. Nuo tų
rinkimų priklauso, ar pre-

mieras Sir Wilfred Laurier
pasiliks prie valdžios toliau
ar ne. Dabar parlamente
yra liberalų viršus, bet opo-
zicija vilkino pripažinimą
savytarpės sutarties su Suv.
Valstijomis, taip kad prisiė-
jo parlamentą paleisti ir
apsaukti naujus rinkimus.
Jei liberalai laimės, tai su-
tartis bus patvirtinta tuo-
jau, jei ne — tai gal artesni
pirklybos santykiai su Suv.
Valstijomis niekadės neį-
vyks.

Naujienos iš Amerikos.

Apvogė bėdus darbininkus.

Janesville, Wis. Keturi
vyrai, apsidengę kaukėmis
veidus, sulaikė trukį, vežan-
tį geležinkelio darbininkus
po išmokėjimui jiems algų,
sustatė visus juos į eilę ir
liepė pakelti rankas į viršų,
apvogė juos iš visos savaitės
uždarbio. Vagis pelniję ke-
turis šimtus dolerių, pabėgo
į artimiausiąją girią ir ten
pasislėpė. Geležinkelio kom-
panija paskyrė žymią dova-
ną už jų suėmimą.

Perkuno užmačia.

St. Joseph, Mo. Smarkiai
audrai siaučiant, perkunas
trenkė į tulą Turneck'ienę,
nurovė jai plaukų dalį, išde-
gino didelį vingiuotą ruožą
ant nugaros ir atsidurė žė-
mėje. Moteriškė apkurto ir
sunkiai serga nuo persigan-
dimo, bet gyvens ir visą gy-
venimą nešios ženklą šio bai-
saus atsitikimo.

Dr. Wiley bėdos.

Suv. Valstijose žemės dir-
bimo ministerijoje yra che-
mijos biuras. To biuro virši-
ninku nuo daugelio metų
buvo d-ras Harvey W. Wi-
ley, Columbias universiteto
profesorius. D-ras Wiley yra
labai gabus ir teisingas vy-
ras, rūpinantis visuome-
nės gerove. Jis pagarsėjo
savo kova prieš nešvarius
valgius ir nuodingus vaistus.
Degtinės ir kitokių svaigi-
nančių gėrimų dirbėjai, įvai-
rių uždarytose dėžutėse val-
gių pardavinėtojai, paten-
tuotų vaistų gamintojai bu-
vo žadėję, kaip sako, milio-
ną dolerių, kad tik atsikra-
čius tokio įkirus chemijos
biuro viršininko. Na, ir Wi-
ley įpuolė į bėdą.

Vienu didžiausiu įvairių
vaistų žinovų Amerikoje yra
d-ras H. H. Rusby. Jį tai che-
mijos biuras buvo pasam-
dęs, kaip ekspertą, ir mo-
kėdavo už eksperimentus po
20 dol. dienai, o už liudijimą
prieš įvairias komisijas po
50 dol. dienai. Neseniai tapo
išleistas įstatymas, kad ne-
joks ekspertas, valdžios pa-
samdytas, negali gauti al-
gos daugiau, kaip 3,500
dol. metams (paskui pakel-
ta iki 4,000 dol.), vadinasi
negali gauti daugiau, kaip
9 dol. (paskiau 11 dol.) die-
nai. D-ras Rusby, žinoma,
ant tiek algos pristoti nega-
lėjo, bet d-ras Wiley jokių
būdų nemorėjo paleisti iš
valstijos tarnybos tokio
brangaus vyro. Tai-gi susi-
taręs su vaistų skyriaus vir-
šininku L. F. Kelber'iu, su-
derėjo Rusby už 1600 me-
tams, paskirdamas jam tiek
dieną darbo, kad išeitų po
\$20 dienai. Bet nespėjo d-ras
Rusby išsiimti 100 dol. al-
gos, kaip suokalbįs tapo ati-
dengtas. Paskirta komisija
patarė prezidentui liepti
d-rui Wiley atsistatydinti ir
suvaržyti Kelber'io valią.

Reikalas nuėjo pas justici-
jos ministrą Wickersham'ą,
kursai patarė prezidentui
Taft'ui atstatyti Wiley. Tuo
tarpu visoje spaudoje kilo
trūkimas, pasipylė protes-
tai iš visų pusių prieš Wiley
atstatymą taip, kad Taft at-
sirado labai nemaloniame
padėjime: atstatyti Wiley,
tai turėsi visuomenę prieš
save; neatstatyti, tai prasi-
kalsi prieš Wickersham'ą,
kurs juk yra laikomas arti-
miausiu prezidento patarėju
justicijos dalykuose; paliksi
Wiley ant vietos, bet pabar-
si jį už įstatymų nepildymą
— vėl negerai, nes Wiley sa-
vo pasielgimu niekam skriau-
dos nepadarė, tik norėjo
d-rą Rusby palikti visuome-
nės tarnyboje, da-gi už pu-
sę tos algos, kokia jam buvo
pripažinta įstatymais. O čia
ir pats Wiley sako, kad nei-
sias iš savo vietos be nu-
dugnaus savo prasikaltimo
ištyrimo. Gerai dar, kad kon-
gresas apsiėmė pradėti tar-
dymus tuoju.

Gi prezidentas Taft vil-
kina, vilkina ir jokio nu-
sprendimo neišduoda. Šitų
žodžių rašymo dienoje nu-
sprendimas dar nebuvo išė-
jęs.

"Sausa" valstija.

Laporte, Ind. Nuo laiko
įvedimo teisės, paveldijan-
čios uždarinėti šinkius pa-
prastu balsu daugumy, 71 iš
92 pavietų Indiana valstijos
yra visai "sausis". Salinai
užsiliko dar pavietuose, su
didesniais miestais, kaip
South Bend, Indianapolis
ir kiti. Bet ir ten smarkiai
agituojama, kad panaikinus
karčemas ir bravorus.

Pasmerkia "Scoutus".

La Crosse, Wis. Presiden-
tas valstijos Darbo Federā-
cijos, Frank J. Weber iš
Milwaukee, Wis., savo meti-
niam raporte pasmerkia
vaikų organizacijas, taip va-
dinamas "boy scout", tvir-
tindamas, jog kapitalistai
po patrijotizmo skraiste or-
ganizuoja jaunuomenę ir
kareiviškai ją mokia, kad
turėti savo reikalų apgynė-
jus, — jog straikoms kilus,
tiek vaikai stot prieš darbi-
ninkus ir šaudys į juos. Vi-
sa darbininkų organizacija
yra prieš "boy scout".

Reikalauja ilgesnio termino prezidentui.

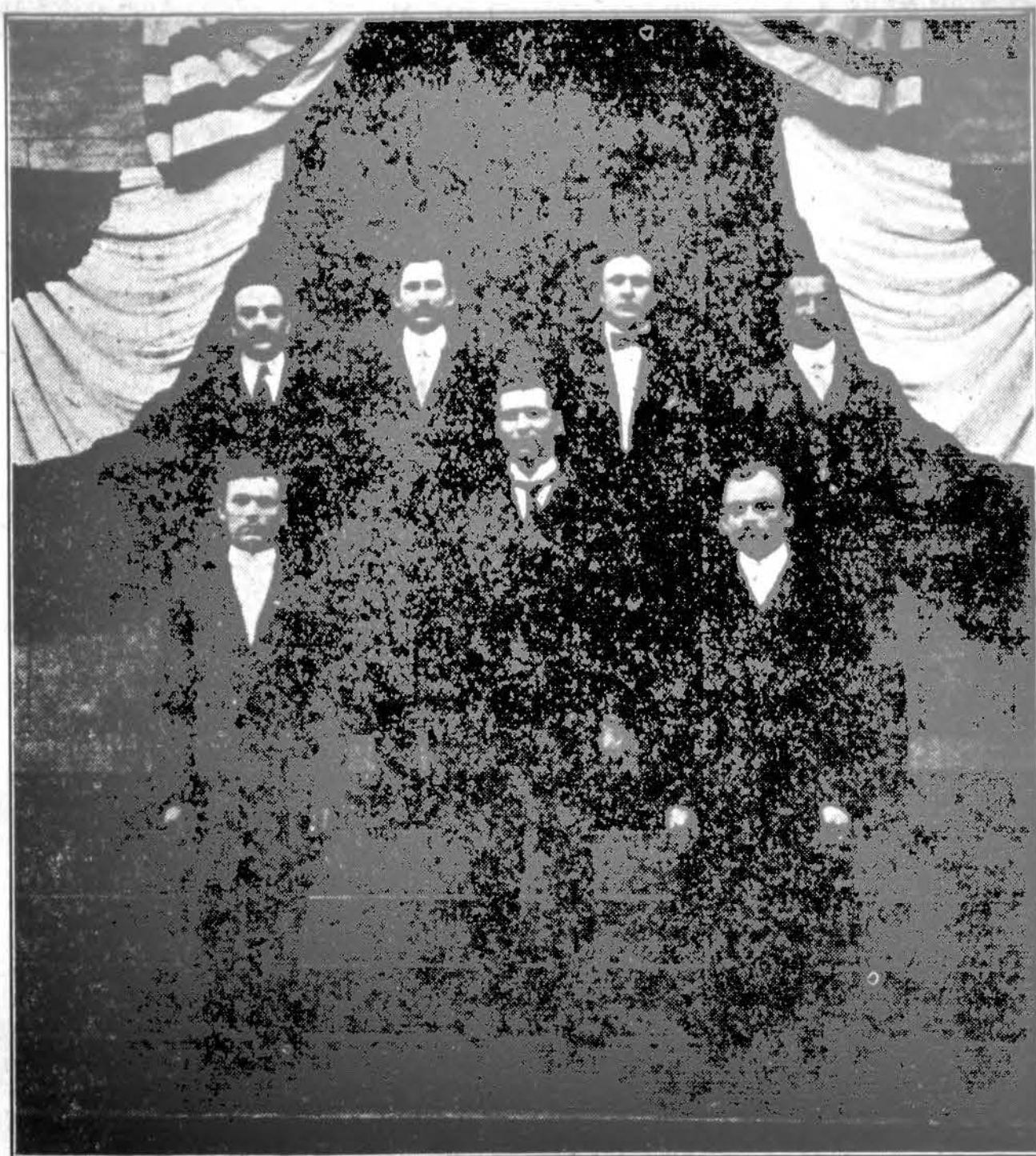
Albany, N. Y. New Yorko
valstijos legislatorijoje pe-
rvaryta bilius, reikalaujantis
vietaje keturių metų šešme-
tinio termino Suvienytųjų
Valstijų prezidentui. Legis-
laturas nariai teisingai tvir-
tina, jog tankiai prezidento
rinkimai iššaukia sumiši-
mus visoje šalyje ir tankiai
labai užkerta kelią valstijų
daug išsikaustuoją politikos
partijos, nuo ko, girdi, ken-
čia visuomenė. Visas tas
priešastis gerai apsvačiusi,
New York'o valstijos le-
gislatora reikalauja, kad
rinktų prezidentą šešiemis
metams, bet užtai tik vie-
nam terminui.

Suv. Valstijų Vaisba.

Praeitais metais išvežta
iš Suv. Valst. įvairių prekių
daugiau, kaip už 2,000,000-
000 dolerių, tai 263,000,000
daugiau, kaip 1907 m. At-
vežta gi į Suv. Valst. už apie
1½ milijardo dol., t. y. išvež-
ta už 520,000,000 dol. dau-
giau, nekaip atvežta.

Rado moteriškės lavoną avi- nyčioje.

Charlotte, Mich. Farme-
rys William E. Lonsberry iš
Windsor pripažino, jog
1906 metais jis buvęs prie-

Vargonininkai, dalyvavusieji Vargonininkų suvažiavime Baltimorėj.

žasčia savo pačios mirties.
Prisipažino tik tuomet, kad
rado žmonos lavoną, užkastą
avinčioje. Lonsberry pasa-
koja, jog susibaręs su pačia
už savo motiną, kirtu jai ke-
lis sykius kumščia per gal-
vą, nuo ko moteriškė krito
ant akmeninės aslos ir taip
smarkiai sudavė galvą į ją,
jog užsimušė. Farmerys bi-
rodamas teismo, su motinos
pagelba užkasė lavoną ten,
kur jis dabar rasta.

Visą kaltę vyras-užmušė-
jas verčia ant savo motinos,
kuri nesugyveno su jo žmo-
na ir buvo vienatinė prie-
žastis tos šeimyniškos dra-
mos.

Teisėjas aprubežiuoja uoš- vių viešėjimo laiką.

New York, N. Y. Uošvių
neprieteliui yra sudžia
McGuire, neseniai nuspen-
dęs, jos negalį ilgiau, kaip
dešimtis dienų ant sykio vie-
šėti pas savo ženotą sunų ar
žentą. Po dešimties dienų,
jeigu marti ar žentas nenori,
kad uošvė ilgiau viešėtų pas
juos, jįjė privalo kraustyti
namo. Tokį nusprendimą tie-
sėjas išdavė, užbaigęs bylą
tulos McCoyle, kuri skun-
dėsi, jog ilgai viešėdama jos
uošvė sukėlė barnius ir ne-
sustikimą tarp jos ir jos vy-
ro, nors pirma laimingai su-
tikio.

Paminėjimas mušio ties Bull Run.

Liepos 21 d. sukako lygiai
50 metų, kaip šiaurės ir pie-
tų valstijų kareiviai susitiko
pirmojon didesnėn kovon
ties Bull Run, Virginijoje,
nepertoli nuo Washington'o.
Iš abiejų pusių tą dieną sto-
jo po 18 tusk. kareivių.
Šiaurės kariūmenė (ją vedė
gen. McDowell) tapo su-
mušta ir sugrižo į Washing-
ton'ą didžiausioje netvarko-
je. Konfederatai, jeigu būtų
norėję, būtų lengvai paėmė
Washingtoną. Be ko, Euro-
pos viešpatijos labai stebė-
josi, dėlko taip nebuvo pa-
daryta. Bet kova buvo svar-
bi tuo, kad konfederatams
suteikė įsitikinimą, jog jie
visados pergalės "šiaurės
šeškus", o unijonistams da-
vė atkaklybę, kad štai ne-
pasiduosime, musų bus vir-
šus!

Po penkiasdešimts metų
tas paminėjimas mušio ties
Bull Run.

toje pačioje vietoje susirin-
ko tukstančiai buvusiųjų
neprietelių: "mėlinieji" ir
"pilkieji" ir apie šimtas to-
kių, kurie dalyvavo minėti-
noje kovoje. Dabar jie susi-
rinko, kaip draugai, kaip
vienos tėvynės vaikai. At-
vyko ir prezidentas Taft su
automobiliu, nors prisiėjo
važiuoti per lietų, purvyną
ir maurynes. Prezidentas
savo trumpoje kalboje ap-
skelbė, jog į dešimtį dienų
bus padaryta sutartis su
Anglija ir Prancuzija. Ta
sutartis bus tokia, kad Suv.
Valstijos nekels karės prie-
š tas dvi viešpatijas nei tos dvi
viešpatijos nekels karės
prieš Suv. Valstijas, bet vi-
sus nesutikimus atiduos
nusprendimui trečiųjų teis-
mo. Taft išsireiškė, jog pa-
našios sutartis bus netru-
kus padarytos dar su trimis
kitomis viešpatijomis. Spė-
jama, kad tos viešpatijos
yra: Vokietija, Holandija ir
Švedija.

Tas apskelbimas labai ti-
ko paminėjimui sukaktuvių
kovos, kurią buvo sudarę
broliai su broliais, kaimynai
su kaimynais.

Nieko neatsakė.

— Vaitiekau, noriu į grin-
čią.

O už valandėlės vėl:

— Vaitiekau, nes eisiu
pati...

Pagalios pradėjo eiti. Jai
atrodė, kad į dvarą labai
arti. Pagalios ji žinojo ke-
lią, nes kas šventadienis
vaikščiojo juomi su matuše
į bažnyčią. Bet dabar turėjo
eiti pati. Girioj sniego buvo
daug, bet už tai naktis buvo
šviesi. Šviesa mušanti nuo
sniego vienijosi su šviesa iš
debesių, ir kelias buvo ma-
tyt, kaip dieną. Kokia tai
didelė ramybė viešpatavo
miške, kuri pridudavo vai-
kui drąsos.

Vėjas neputė. Snieguotos
medžių šakos visiškai nesi-
judino. Viskas miegojo žie-
mos miegu. Galėjo atrodyt,
kad sniegas ant žemės ir vi-
sa tylinti giria, ir balti de-
besiai ant dangaus, kad tas
viskas tveria vieną — baltą
vienatą — apmirusią. Vienu
gyvu daiktu, judančiu kaip
mažas, juodas taškutis tarp
tylinčių mišinių, buvo
Martytė. Geras, malonus miš-
kas! Tie lašai varvanti nuo

medžių, tai gal ašaros, ap-
verkančios našlaitės liki-
mą. Medžiai toki dideli, o
taip gailisi mažiuliukės. Štai
ji viena, mažiukė, tokia silp-
na, tarp sniego, nakties ir
medžių, brenda sau per
sniegą, tartum nieko niekur
ir nebutų! Šviesi naktis ro-
dosi rūpinasi jaja. Yra kas
tokio malonaus tame, kad
kuomet kas toks silpnas,
mažas paveda save globon
tokiai milžiniškai spėkai.
Toku būdu gali viskas gy-
vuoti atsidavus ant Dievo
valios. Mergaitė ėjo jau ga-
na ilgai ir nuvargo paga-
lios. Kenkė jai perdideli ir
persunkūs čėbatai, kurie
dažnai krito nuo kojų. Sun-
ku buvo ištraukti tokius di-
delius čėbatus iš sniego.
Prie to ir rankų negalėjo
liuosai judinti, nes vienoj,
stipriai užgniauzus laikė
Kulikienės dešimtuką. Bijo-
josi pamesti. Tarpais pradė-
davo garsiai verkti ir staiga
nustodavo, kad įsitikinus, ar
kas negirdi jos verkimo.
Veltui, tik vienas miškas
girdėjo. Apart to da gal ir
kas kitas girdėjo. Mergaitė
kas kartą pamazčiau eina,
Argi galėjo paklįsti? Kur
tau! kelias aiškus, baltas, ir
toli matosi tarpu sienos juo-
duojančių medžių. Mergaitė
pradėjo apimti nenuvarom-
mas miegas.

Pasitraukė iš kelio ir atsi-
sėdo po medžiu. Blakstienos
krito ant akių. Vienu laiku
manė, kad per sniego baltu-
mą matušė ateina pas ją
nuo kapinyno. Bet nieks ne-
atėjo. Mergaitė vienok buvo
įsitikinusi, kad kas turi atei-
ti pas ją. Kas? — Aniuolas.
Juk senoji Kulikienė sakė,
kad ją sergsti aniuolas. —
Martytė pažinojo jį. Matu-
šės grincioj buvo vienas at-
paveikslas su lelija rankose
ir su sparnais. Butinai ateis.
Miškas pradeda garsiau šla-
mėti. Tai gal jo sparnai nu-
krečia daugiau lašų. — Ty-
ku! ištikrųjų kažin kas
ateina; sniegas, norinta
minkštas, bet aiškiai girdi-
si, kaip girgžda, žingsniai
artinasi ir artinasi tykus,
greiti. Mergaitė su užsitikė-
jimu pakelia akis.
Kas tai?
Pilka, kokta tai trikampė
galva, su kyšančiomis au-
simis su atyda žiūri į ją
baisi, bauri...

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katolikiškas laikraštis

— Advokatas Amerikos Lietuvių
Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —

Heina iš Wilkes-Barre, Pa., kas
ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sajunga — Leidėjas.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius
U. Augulitė — Užveidėtoja.

Visas korespondencijas ir ki-
tius raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visas pinigus, ar tai premie-
ratos, ar tai už "dėbes" ar už
pagarsinimus ir t. t. reikia siųsti
tokia antrašle:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spaudinimas konsti-
tuojos, ar plakatų, ar tikietų ar
kitokie ir tai panašūs reikalai, rei-
kia visadas kreiptis tuo pačiu
antrašu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atmesti vi-
sus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo
pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra gra-
žinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popieris nėra ko gal-
lėties, nes korespondentams ir
bendradarbiams rašant ant abie-
jų pusių, da-gi smulkios raidės,
redakcijai labai dažnai prie-
sina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų arti-
mausiam numerijje, rankraštis
reikia pristatyti spaustuvėn ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Žinomas Amerikos rašti-
ninkas Maurice Francis
Egan, kursai yra suvienytų
jų Valstijų pasiuntiniu Ko-
penhagoje, rašo viename pas-
kutiniųjų savaitraščių "Ave
Maria" num. apie Danijos
poetą-filosofą Jens'ą Johan-
nes'ą Jorgensen'ą. Tas poe-
tas-filosofas yra mums žin-
gindingas tuo, kad pridera
tai šviesuolių rūšiai, kuri be-
ieškodama šviesos ir tiesos
visokiose teorijose ir filoso-
fijos sistemose rado galop
romybę ir atsiloj katalikų
bažnyčioje.

Jorgensen yra gimęs
Svendborg'o miestelyje ant
Fyen'o salos 6 lapkričio
1866 m. Jo tėvas buvo laivo
savininkas ir kapitonas ir
beveik amžinai plaukinėjo ir
tolimas Guineas, Brazilija,
Peru ir kitus kraštus; na-
mie retai tepasirodavo. Tai-
gi tėvas neturėjo jokios
įtekmės į mažo Jonuko auk-
lenimą. Šešioliką metų turė-
damas, Jorgensen atvyko į
Kopenhagą mokyties. Čia
tuojau papuolė įtekmėn Ja-
kobsen'o, kursai eilėmis ap-
dainavo ateizmo triumfą,
Byren'o ir Turgienov'o. Di-
džiausią įspūdį padarė Goe-
the's "Faustas" ir Shelley'-
ies "Prometėjus". Tikėjęs
kibirkštis pradėjo umai gesi-
ti jauno poeto sieloje. Dar-
win ir Heine galop išmetė iš
jo širdies visokius tikybi-
nius jausmus. Vasarą 1884
m. jis pabaigė mokslą ir pra-
dėjo studijuoti filologiją,
paskui zoologiją. Pirmutinė
jo knygutė "Eilės" pasiro-
dė iš spaudos 1887 m. ir tuo-

jau atkreipė į save atidą
Georg'o Brandes'o, kursai ir
išgrynė tą veiklą laikrašty-
je "Pilotiken". Garsaus kri-
tiko išgyrimas lyginosi pa-
statymui jauno poeto ant
augščiiausio garbės laips-
nio. Įveltas netrukus į poli-
tiką, Jorgensen atsirado
kraštutiniausiojo radikaliz-
mo sukuryje.

Paskui prasidėjo kelionės
po Vokietiją ir Italiją. Tose
kelionėse Jorgensen užkliu-
vo į Assizi'es vienuolyną,
kur kitados gyveno didis
Pranciškus. Bevažinėdamas
iš vietos į vietą, jisai susiti-
ko su įvairių nuomonių žmo-
nėmis, pamatė idėjų veiki-
mo vaisius... Tuomet atėjo
jam klausimas: ar mano nuo-
monės yra teisingos? Ką aš
padariau? Ką mano tautie-
čiai nuveikė?... Kas tiesa?
Kur tiesa?...

Prasidėjo audra sieloje,
kuri vėliau — vasario, 16 d.
1896 m. — nuvedė Jorgen-
sen'ą pas jezuitą Brink-
mann'ą, Kopenhagoje. Bet
tuo tarpu poetas priėjo prie
įsitikinimo, jog ne žmogus
valdo tiesą, bet tiesa valdo
žmogų, t. y. jog žmogus pri-
valo ne lenkti tiesą ant savo
kurpaliaus, bet pats nusiže-
minti prieš tiesą.

Bet kur tiesa?

Jorgensen ieškojo jos dai-
lėje, bet dailė jo nenurami-
no. Ieškojo jos meilėje, bet
patyrė, jog pas žmones dau-
giau pavado ir neištikimu-
mo, nekaip meilės. Ieškojo
jos garbėje, bet pamatė, kad
garbė yra niekis. Ieškojo
jos kvietizme, Buddos moks-
le (nirvanoje), bet vieton
romybės ir tiesos rado ten
vien tuštumą.

Galop pasakė sau šitaip:
"Tiesa turi vesti žmogų
prie laimės, o netiesos prie
nelaimės ir prapulties. Tai
biologijos principas. Pasau-
lio pažinimas verčia žmo-
gų gerai elgties, netikros ir
neteisingos idėjos verčia ne-
teisingai elgties."

Tuomet Jorgensen pama-
tė, jog jo gyvenimas ligšiol
buvo kreivas ir pilnas klai-
dų. Pasiliko tik padaryti
žingsnį prie krikščionybės,
dar arčiau buvo prieiti prie
apčiuopiamausios krikščio-
nybės formos — prie katali-
kų bažnyčios — ir matome
Jorgensen'ą kataliku.

Romybė ir skaistumas su-
grįžo pas poetą. Nuo to lai-
ko jis gyvena Ordrup'e ne-
toli nuo jeizuitų kolegijos.
Beveik kasdien matysį jį be-
dirbantį Kopenhagos kara-
liškame knygyne, o jei at-
vyks į Ordrup'ą, tai tikrai
kasdien matysį, jį einantį
su savo vaikais į koplyčią —
mišų išklausti. Visi danai
su pasigėrėjimu skaito jo sa-
vaitinius feljetonus. Pats
Brandes, nors dabar nesu-
tinka su Jorgensen'o nuo-
monėmis, tačiau pripažįsta
jam genijališkumą ir ati-
duoda priderančią garbę jo
poezijai. Be ko, kai kurios
poėmos yra laikomos danų
klasiškomis. Visame krašte
tėmytina kuodidžiausia pa-
guodonė atsvirtusiojo poe-
to.

Tai-gi katalikų bažnyčia
nėra tokių tamsybės ir prie-
tarų lizdu, jei tokie šviesūs
protai, tokios jautrios širdys
ir tokia tiesos meilė, kokią
matomė pas danų poetą,
glaudžiasi po jos motiniš-
kais sparnais.

Sursum corda! katalikai!

Lietuvių kalbos ir rašy-
bos klausimas vėl — jei ka-
bėsime parlamentariškai —
dienos tvarkoje. Klausima
pakėlė rengiamoji p. A. Ol-

ševskio enciklopedija, ku-
rios kai-kurie bendradarbiai
pareikalavo, kad jų straips-
niai būtų patalpinti taip,
kaip bus parašyti, vadinasi,
su visomis kalbos ir rašy-
bos klaidomis. Suprantamas
daiktas, prieš tokius reika-
lavimus negalima buvo nu-
silenkti.

Tai-gi ir kilo klausimas,
kokią šia įvedus vienodą ra-
šybą enciklopedijon. Klau-
simas svarbus tuo, kad jo
pasekmingas išrišimas gali
atsiliepti geistinėms pasek-
mėms ir įvedimą vienodos
rašybos vison mūsų raštijon.
Tuo tarpu "Lietuvoje" til-
po p. Kleofa Jurgelionio
projektas subendrintos rašy-
bos. Nors "Draugo" ra-
šyba pilna nenuoseklumų,
tečiau iki kokiam laikui tie
nenuoseklumai pasiliks
"Drauge".

"Tėvynė" rašo:

"Prancuzai — katalikai
Kanadoje sukėlė tiesiog
laikraštine kovą už pa-
raipijų turtus; nenori
mat pripažinti vysku-
pus savo turtų globėjais
ir prižiūrėtojais".

Girdėta, bet negerai, su-
prasta klaidingai, o iš to vi-
so tik skriauda katalikų
hierarchijai ir pačiai bažny-
čiai. "Tėvynės" redaktorius,
kaipo ex-klėrikas, privalėtų
turėti daugiau pažinimo
katalikų bažnyčios įstatymų
ir daugiau paguodojimo
įstaigos, kurios labdaringoji
įtekmė tiesiai jau beveik du
tukstančius metų.

Ta pati "Tėvynė" iš-
spauzdino iš "Rygos Nau-
jienų" žinią apie popiežiaus
įėjimą ir išlaidas. Žinia
neva semta iš laikraščio:
"La pansee". Tegul ir taip
buna. Bet iš kur "La Pen-
see" ir kitokie laikraščiai
gali žinoti apie šv. Tėvo fi-
nansus? Juk popiežiaus iš-
dininkas nerodė pp. Jakavi-
čiui ir Rakauskui (nemini-
me kitų "kasos globėjų" var-
dų) sąskaitos knygu!

S. L. A. organui reikėtų
buti rimtesniu ir panašių
"žinių" visai nedėti į savo
skiltis. "Žinios" gadina tik
orą.

IŠEIVIAM.

Palikime šaly klausimą,
ar tikri reikalai, tikras skur-
das, tikras augstumas ir ne-
laisvė varo lietuvius iš jų
gražios Tėvynės. Žinokime
tik, kad visas Lietuvių me-
tinis priauglis išplaukia iš
svetimos kraštos. Prasidė-
jusi vos tik prieš 30 metų,
iki šiai dienai išieivybė jau
nusekino gerą penktą dalį
visų lietuvių, o geras tris
ketvirčius visos jų jaunuo-
menės. Keli šimtai tūkstan-
čių jaunosios lietuvių kar-
tos, tai tokia pajiega, kurios
nesuvaržytus, būtų nedova-
notinas apsilaidimas. Išei-
viai šiokiuo ir tokiuo būdu
privalo Tėvynei atsiteisti už
padarytas jai skriaudas —
už palikimą jos be darbinin-
kų, be uždariautojų, be
šviesuomenės, be jaunų karš-
tų užstojimų.

Atsilyginimo gali būti
daug būdų. Parodykime
čia bent du: 1, neabejotiną
sugrįžimą ir 2, nuolatinį šel-
pimą.

Kai Tėvyneje likusieji kal-
ba apie išieivius, tai sako:
mūsų šalis svetur — darbuo-
jasi; nėkuomet nesako —
apsigyveno. Suprask: mu-
siškiai Amerikoje ar kame-
kitur tik svečiai; ilgiau ar
trumpiau pasidarbavę ir

laimėję, ko troško — pini-
gų, visi ik vienam sugrįš at-
gal Tėvyne. Tada mes jų
pasiilgę, pasidžiaugsime, ta-
da ir savo velkamą naštą pa-
silengvysime, jais pasivaduo-
dami.

Ir patį išieivius, rodos, ne-
kitaip mano. Bent aš neesu
matęs ir girdėjęs nei vieno
išieivio, kurs stačiai būtų pa-
mojęs ranka ir taręs: žino-
kitės su savo Tėvyne: man
ten Tėvyne, kame daugiau
pinigų! Visi sako: svetur
pelnyties, namie gyventi ir
mirti. Vadinasi, kiekvienas
tvirtai yra pasiryžęs grįžti
namo.

Neabejokime, kad tai, ką
žada, ir išpildys. Ne kiek-
vienas tečiau sugrįžimas yra
Tėvynei atlyginimas. Žiu-
rėkime, kuomet ir kaip grįž-
ta kiti mūsų išieiviai, kurių
tečiau, kažin kodėl, nesaki-
tome ir nevadiname išiei-
viais — mūsų vadinamieji
inteligentai.

Daugumas mūsų brolių,
kuriems pasisekė ingyti
mokslu, priversti ir gera va-
lia jieško sau duonos ne Tė-
vynėje, bet gilumoje Rusi-
jos. Pasakiau — jieško sau
duonos. Tai nevisai teisin-
ga: kasdieninės duonos Lie-
tuvoje yra socialai. Mūsų švie-
suolis paprastai jieško pyra-
gų ir garbės laipsnių. (Žino-
ma, jei činauninkaujant ga-
lima tikros garbės ingyti).
Pradėdami gyvenimą savy-
myliais, jie bet gi patį ne-
apsikenčia, patį kitų nepa-
dorėjasi. Tad save ir kitus
stengiasi nuraminti priža-
das. Kas, girdi, Tėvynei iš
mano mokslo, jei ji neduos
man didelių turtų ir žymes-
nės vietos? Kas kita, kai tu-
rėsim tiek ar tiek tūkstan-
čių ir raudoną pamušalą! Tada
Tėvynės reikalus ne-
skatikais suglobsiu, o savo
žodžiu galingai užstosiu.
Tad palaukite, palaukite!
nerūstaukite, i turėkite kan-
trybės... Ir Tėvyne laukia:
ką gi daugiau darys? O kan-
didatas i gerą Tėvynės sunų
vis krauna turtą ir lipa augš-
tyn biurokratų kopečiomis.
Krauna, lipa, lipa, krauna,
kol jo neatstato, padarę šio-
kiuo ar tokiuo valstybės pa-
tarėju. Ir kandidatas i Tė-
vynės sūnus galų gale grįž-
ta namo — darbuotis jau sa-
vo brolių naudai. Tėvyneje
nerimas ir sensacija. Toks
ir toks grįžta! Koks jis ge-
ras, koks idėjiškas. Tėvynės
neužmiršo... Gerai — esąs
generolas... Kiek mums
garbės: lietuvis — genero-
las!! Eikime, pasiklonioki-
me"... Eina, bėga ir mato
tą "jauną", nes tik ketinan-
tį pradėti gyvenimą Tėvy-
nės darbininką sukumpusį,
sukrypusį, žlibakį, apykurtį,
su gemoroidais ir — su per-
karusia kolyta pinigų, ku-
riuos užgulusi laiko nemaža,
dažnai svetima šeimyna...

Ir norėtų dabar tasai ypa-
tingas Tėvynės mylėtojas
darbuotis jau iki amžiaus
galo; bet kas naudos, kad to
galo beliko mažas galelis?
Patriotiškieji jausmai at-
kiuto ir kuonesproginia kru-
tinės. Šoktų, bėgtų — tik
kulnai nebesikilnoja; šauktų
didžiul balsu — tik plaučių
nebėra. Dvasia nudėvėta,
nuomonės atsilikusios, kūno
pajiegos sudulėjusios. Tau-
tietis beparvėžė Tėvyne sa-
vo relikviją. Piltų bent pi-
nigus tautos įstaigoms, bet
jie pravartu pūslei ir gemo-
roidams gydyti...

Ar šitoksai sugrįžimas ga-
li skaityties bent kokiuo at-
silyginimu Tėvynei. Ar visi
žadiniai nebuvo lygiai tos
pat verčios, kaip kelyje ka-
diniai, anot priečiolių?

Plačiau aprašiau šios rū-
šies mūsų sugrįžėlius iš Ru-
sijos, norėdamas piršty pa-
rodyti mūsų tikriesiems iš-
eiviams; nujaus, Broliai, be-
ne tokiais pat ir jus sugrįši-
te! Nujaus, ir jus beneparve-
šite tik savo relikvijas ir
mums benereiks tik sveikin-
ti jus, kaip nedulėjusių
garbingų pelenų urnas? Nu-
jaus, bene šitaip jums džiaug-
simės?

"Šitai garbingas lietuvis!
Jis visą savo sveikatą sve-
timiesiems paklojo; užtat,
žiūrėk, kaip Tėvyne karštai
jo mylima — jis mirtų namo
sugrįžo. Eikime, pasiklonio-
kime!"

Taip tatau Tėvyne tunka
savo išieivių žadiniais, kaip
vilkas pasakomis!

Ne! Taip toliau buti nebe-
privalo. Ačiu už visas geras
širdis, gerus norus! Lai jais
vokiečiukai pragarą išsigrin-
džia. Ypač ačiu už gausių-
gausiausius prizadus, iš ku-
rių tiek naudos, kiek du-
niui iš raudonos kepuraitės.
Visus žadinius reiktų pasi-
laikyti vaikams ir tai labai
mažiems. O augusiems bren-
dusiems Tėvynės vaikams,
kenčiantiems įvairių-įvai-
riausių priešingumus, te-
kliuotų bent koks, bent men-
ciausias, ale tikras, reališkas
davinyš. Grįžkite namo, kol
dar lieka jums nors kelioli-
ka metų sveikatos diktam
darbui. Šita dalis sveikatos
atstos anuos šimtus dolerių,
kuriuos dar uždirbtumėte,
bet jau paskutiniaus savo
viekais. Grįžkite dar gyvais
žmonėmis, o ne vien pelenų
urnomis dar — vien maiše-
liais pinigų. Tai bus bent
koks, bent dalinis atlygini-
mas Tėvynei.

Bet kol tai įvyks, ypač,
kai spėjame, jog tai gali ne-
taip greit įvykti, kasmetai
atlyginkime Tėvynei savo ne-
buvimą šelpimu tautos
įstaigų, ypač mokslo ir mo-
kymo.

Už mūsų išieivių apsilėi-
mą tame dalyke mažiau te-
galime jiems prikaltėti kar-
tybių. Išieiviai visus gerus
Tėvynės sumanymus palaik-
ko. Jeigu ką ir pasakysime
toliaus apie tuos dalykus,
tai nebent gailistaudami,
kad ne visi tą savo pareigą
jaučia ir supranta; kad vos
tik menkoji dalelė teskaito
savo pareigą atliekamų ska-
tikus nevisus praleisti sau
pamaloninti, bet dalį Tėvy-
nei nusistūti. Tame dalyke
palyginimo iš Lietuvių gy-
venimo duoti negalime, kaip
viršiau tai esame padarę.
Užtat pamėginkime mūsų
išieivių duosnumą sulygin-
ti su kitų kraštų išieivių duo-
snumu jų tautų reikalams.

Pasibaigus nepavykusiai
Rusijos revoliucijai, kuriai
mūsų išieiviai buvo išpyle
maža turto, ir Amerikos laik-
raštijoje kilo reakcija, kaip
ir Rusijoje. Amerikos laik-
raščiai, pasityčioję iš revo-
lucijos (kitokių mažų), štai
kelinti jau metai neliaujasi
(ypač satyriškieji) tyčioję-
si iš visokių rinkliavų Tė-
vynės naudai. Netikusios ka-
rikatūros, netikę dirbtiniai
juokavimai turėjo atgręsti
visus rinkėjus nuo Ameri-
kos, turėjo sustabdyti visus
"milžinius, kirpimus, skutu-
mus" ar kitaip išpravard-
žiuotus darbus. Tai nedo-
vaotina klaida. Sakęčiau
tikras nusidėjimas tautai.
Ne pačias rinkliavas ir davi-
mą privalėjo stabdyti, ap-
juokti, bet chimeriškus tiks-
lus, egzageracijas ir tyčia
perdėtus reikalavimus.
Juokėaus, jei kas sulig Ta-
tarinovu teturėdamas geni-
jais, šauktų iš visos tautos

tukstančių dar neišbandy-
tam kokiam aeroplanui. Ly-
gint kokiems pernelyg bran-
giai apmokamiems išleidi-
mams ar kam kitam pana-
šiam. Bet niekas nesityčio-
ja, jog "Žalioji Sala" — Ir-
landija turi nuolatinis ko-
lektorius, kurie suklomis-
kita po kito eina ir eina kas-
metai po savo išieivius ir
traukia Tėvyne — milijo-
nus. Nepadidinta. Niekas ne-
sityčioja, nes tais pinigais
buvo per tiek ilgus metus
vedama nuolatinė politiška
agitacija už Irlandijos auto-
nomiją, daromi rinkimai į
parlamentą, šiandieną įsteig-
ta ir užlaikoma 6000 moky-
klų, kur mokoma senovės
užmirštos airišių keltiškos
kalbos, renkama milžiniškas
kapitalas išpirkti iš lordų
airišių žemių. Na, kuone vi-
nų išieivių trusų, rūpesniu ir
duosnumu baigiama iškovo-
ti Tėvynės laisvę. Airišiai
nepaliauja mėtę kokius bal-
singus obalsus ir plačiai
tam sykiui pradarę tautiečių
kišenės. Kaip smarkus, stai-
vilgo, bet neilgas lietus nei-
vilgo žemės, taip ir viena-
kartiš, nors gausus, sušelpi-
mas nepastiprįs Tėvynės.
Nuolat čiurlenanti srovė,
nuolatinis organizuotas Tė-
vynės stiprinimas, — tai pa-
tveriantis veiksniai. Tie pa-
tįs kolektoriai yra ir tarp-
ninkai tarp Irlandijos ir jos
išieivių; padėjėjai aptarti ir
bendrai išaiškinti visus nau-
jais kilančius Tėvynės reika-
lus ir sumanymus. Kolekto-
rius atvykimas ten reikiama
mitingų ir nemažą proto dar-
bą ir informacijų rinkimą.

Taip sutvarkyta Irlandi-
jos išieivija, kad ir jos tris
penktos dalis visų Tėvynės
gyventojų, Tėvynei skriaud-
dos nepadarė. Anaipol, kad
tos išieivybės nebutų buvę,
Irlandija seniai jau būtų bu-
vusi Anglijos praryta ir su-
gromuluota.

Išieivybė — dalykas neiš-
vengiamas. Juo bėdinesnis
koks kraštas, juo didesnė iš-
eivybė, nes juo didesnė iš-
eivybė, juo tvirčiau gyventi li-
kusiems, juo lengviau viso
plataus pasaulio pakreipti
savo pusėn nuomonės, juo
tvirčiau ir sparčiau namie
dirbti savas tautinis darbas.
Atmename nelaimingus, tur-
kų pavergtus ir nukankin-
tus graikus. Jiems taip aršų
buvo pasidarę Tėvyneje gy-
venti, kad vos dešimtoji da-
lis begalėjo namie išverti.
Kiti pakriko po pasaulį.
Bet ar išnyko? O, ne! Kaip
žydai šiandien, taip greikai
per šimtą metų dirbo viešą
Europos nuomonę, kol nepa-
gimdė tokio Byrono, pastū-
musio visą Europą Graikijos
iš turkų nagų paliausotų.
Ir Graikija liko laisva, sau-
karalija. O padarė tai — jos
išieivija.

Graikų išieivija neapleido
ir išliuosuoto savo krašto.
Reikėjo dar atgaivinti nu-
slopinta tautos dvasia, su-
grąžinti senovės dailę. Gar-
sus visame pasaulyje graikų
ji papročiai, net žaislai. Bet
Graikija neturė, uolų kara-
lija. Ir štai vėl išieivija sku-
bėjusi šelptų. Vienam akro-
poliui atstatyti bėria bene
11,000,000!

O kame italai, slavokai,
rusinai, lenkai ir t. t. ir t. t.
Ar jie sau tedirba?

Sulyginus pasidalijimą
savo uždabriu su Tėvyne,
kurį matėme viršiau, pasa-
kyti reiktų, jog lietuviai iš-
eiviai, nors taip juos užsto-
ja nekvieštieji užtarytojai,
labai nedaug teskiria Tėvy-
nei šelpti ir bent nuo protiš-
kojo skurdo broliams gel-
bėti, jog gerai daro tie ku-

rie paslenka atvirai pakla-
binti i tautiečių širdis ir pa-
raginti prie tokios aukos,
kuri nemaž jų biudžeto ne-
sumažina, o dvasią garbin-
gai lavina ir jungė su Tėvy-
ne palaiko.

Štai kokie galvojimai ir
mudu su "Saulės" pirmi-
ninku atvedė i Amerikos iš-
eivius. Atvedė baimingus,
ar mus supras, ar neiškone-
veiks, kaip nevidonus, o
dabar drąsius ir linksmus,
jog suprato ir broliškai klau-
so mūsų nupaskojimų ir
apie tautinės lietuvių kul-
tūros reikalus ir apie daly-
vavimą tautos gyvenime iš-
eivių. Chicago lietuviai taip
mus prima, kad stinga
mums žodžių išreikšti ir as-
menišką ačių ir siuntusios
mus švietimo draugijos
"Saulės" džiaugsma. Dris-
tame tad manyti, jog mūsų
atvykimas ir kituose mies-
tuose nebus abiem pusėm be
naudos.

Kun. Juozas Tumas.

Chicago, 25, VII.

Faktai ir Principai.

(Paimta iš "Draugijos").

Tąsa.

Užtat prie vysk. Žvėravie-
čiaus prasideda vėl kovos
periodas: išeina eikštėn —
lietuvių klausimas. Lietu-
viai delegatai išdrįsta pra-
šyti, idant bent šv. Mikalo-
jaus bažnyčioje būtų laikoma
Vilniaus lietuviams pride-
damos pamaldos lietuviš-
kai.

Vyskupas nenor apie tai
nei klausyti; delegatai grįž-
ta nieko nepešę. Eina skun-
das i Metropolitą Klapataus-
kį. Šis užitaria lietuviams ir
lietuvių galutinai gauna šv.
Mikalojaus bažnyčią.

Nudžiugę lietuviai renka
pinigus, taiso, puošia "savo"
bažnytelę ir, kaip ženklą
savo laimėjimo, kala prie-
durų jubiliejinį kryžių su
lietuvišku parašu.

Lenkai negali to lietu-
viams dovanoti. Plešia nuo
sienos tą nieko nekaltą lietu-
višką kryžių; prisiėina jis
siųsti Ryman parodymui,
kad jis nepagondiškas.

Ateina 1904 m. Lietuviai
atgauna spaudą. Ima joje
viešai dejuoti apie savo
skriaudas kaip šiaip jau gy-
venime, taip ir bažnyčiose.
Nenormališkumas tvarkos
bažnytinės pamaldose,
ypač Vilniaus vyskupijoje,
išėina vis aiškin ir aiškin.
Lietuviai nuo "laisvės me-
tų", igavę bent kiek dau-
giau drąsos, pradeda reika-
lauti savo kalbai teisių baž-
nytinės pamaldosė.

Vysk. Roppas išspradžių
stengias tą klausimą teisin-
gai išrišti. Bet deja, nec
Hercules contra plures. Vil-
niaus kapitula, kuri neper-
seniai buvo prielanki rusų
kalbai, dabar nori parodyti
savo "katalikiškumą": ji
griežtai priešinasi įvedimui
lietuvių kalbos ne tik i Vil-
niaus bažnyčias, bet ir gry-
nai lietuviškose parapijose.
I lietuvių pradedama žiu-
rėti kaip i naujos rūšies
ritualistus, su kuriais joks
modus vivendi negalimas.
Su jais, girdi, belieka kovo-
ti.

Na ir prasideda arī ko-
va. Už lenkus ir lenkų kalbą
stoja vilniškė dvarponija,
visa lenkų laikraštija, ga-
linga Vilniaus kapitula, en-
dekų "miarodajne kolo",
lenkų daktų armija, len-
kų žmogų, prieglaudęs
lietuvių...

draugijėlės ir keli "Vilties" publicistai...

Kovai beverdant vysk. Roppas lieka prašalintas. Vyskupijos valdymą apima J. M. kun. K. Michalkevičius. Jis supranta iš karto, jog pirmiausia išrišimo reikalavimus klausimu — yra praplatinimas lietuvių kalbos teisių bažnyčioje, ir ma- to visą to klausimo sunkybę. Tai beveik neatmezgamas mazgas. Po teisybei reiktų lietuviams šis-tas duoti, bet ką pasakys len- kai — tokie skaitlingi ir ga- lingi, — netik Vilnių, bet ir pačiam Ryme! Čia visos keblumas.

Pradeda tat nuo bandymo sutaukinti bent savo globai pavestus lenkus ir lietuvius. Tam tikslui 1909 m. sušau- kia kunigų suvažiavimą, sa- ko karštą prakalbą apie vie- nybės reikalingumą. Lietu- viai atvyksta geriausiais no- rais padaryti teisingą mo- dum vivendi. Bet kun. Čer- niavskis daro provokaciją: vardan kunigų endekų įtei- kia Valdytojai memorialą, reikalaujamas, kad prezidi- umas pertrauktų pradė- tuosius ginčus dėl lietuvių- lenkų santykių; negana to primena lietuviams kuni- gams negirdėtas piktada- rybes, įkalbinėdamas dvasi- kai valdžiai, kad lietuvių ju- dėjimo nėsą, esą tik atskiri žmonės, kurie prasimano tą- žudėjimą kelti. "Nubauski- te vadus ir nurims viskas — ir vėl bus taip ramu, kaip prieš 20 metų". Suvažiavi- mas pasibaigia nieku, jo nu- tarimai lieka be jokios reikš- mės. Tarp lietuvių ir lenkų atsiranda dar didesnė bedug- nė.

Tuomet kun. Michalkevi- čius bando pats išrišti lietu- višką klausimą. Apsistojęs ant biurokратиško statisti- kos principo, jis liepia lietu- viams keliose Vilniaus baž- nyčiose tam tikrame laike užsirašinėti, parodymui, kad lietuvių Vilnių tikrai esa- ma ir kad jie nori lietuviš- kų pamaldų.

Lietuviai tame surašyme mato pažeminimą savęs, bet kunigų raginami, nutaria nusilenkti ir paklausti Val- dytojo įsakymo.

Sujunda-subruzdą visas Vilnius: lietuviams einan- tiems užsirašyti daroma iš- pusės lenkų įvairūs baugi- nimai, stumdymai, pajuoki- mai, o per pirmuosius lietu- viškus pamokslus keliose vietose keliama net atviri skandalai. Nežiurint į tai lie- tuvių užsirašo apie 2,000 Aišku, jog ta statistika ne- tikra, jog tan skaitliu vi- sai neįeina kur-kas didesnė lietuvių nesuipratusių da- lis. Bet tai niekis. Lenkų publicistai stengias tą su- skaitytą rezultatą sunau- dot savo tikslams priparo- dinėdami, jog dviem tuks- tančiam lietuvių pilnai už- tenka šv. Mikalojaus bažny- tėlės, jog pagal teisybę lie- tuviai netur teisės reiklau- ti įvedimo savo kalbos į ki- tas Vilniaus bažnyčias ir t.t.

Kun. Michalkevičius tulį laiką svyruoja, tęsia ir ati- dēlioja pažadėtą lietuvių naudai reformą, bet galų ga- le leidžia sakyti lietuviškus pamokslus katedroj ir Auš- ros Vartų bažnyčioje.

Tą patį statistikos princi- pą pritaiko jis ir Joniškėje, kur lietuvių randa tik ke- liolika (!), betgi liepia ir ten sakyti lietuviškus pamoks- lus.

Panašiais parėdymais — mano savo priedermę pilnai išpildę, lietuviams dave-...

Vilniškis "Gon. Codz." rašo gerb. Administratoriui net panegyriką, vadindamas jo pasielgimą Joniškėje "Sa- lamono teismu". Įvedęs šias reformas važiuoja kun. Mi- chalkevičius užrubežin pa- silsėtu, apsilanko pas šv. Tė- vą, apsako jam savo sunkų padėjimą ir gauna Jo Šven- tenybės pagyrimą pro pace- composita inter polonos et lituanos. Net ir p. Rankus, išdėstęs lietuvių skriaudas laikraštyje "La Croix" ates- tuoja kn. Michalkevičium, kai po valdytoją pilnai užganė- dinusį teisingus lietuvių rei- kalavimus, nesgi jam lie- piant, "pradedama gražinti į kaikiurias vietas lietuvių kalbą".

"Vilties" redakcija, pa- duodama Rankaus straips- niu turinį, kaipo nieko ne- girdėjusį apie tokį paliepi- mą, padeda prieraša: "Iš- parapijų varoma lietuvių kalba, kur būtų sugrąžinta, nežinome".

Šie keli žodžiai, lyg ug- nies kibirkštis, duoda pra- džią dideliam kovos gais- rui. Kun. Michalkevičius jaučiasi tuo prierašu smar- kiai užgautas. Nutaria dra- suoliui publicistui kun. Tu- mui nedovanoti. Nekviečia- tat jo pas save, dėl pasiai- kinimo, bet apsirenka biuro- kratiškąjį kelią. Liepia iš- siųsti į kun. Tumą šit koki- oficiališką (rusiškai rašytą) laišką:

Vilniaus Rymo-Katalikų Vyskupo Raštinė.

Spalių 23 d. 1910 m. No. 7755. Vilniaus m. P. "Vil- ties" laikraščio Redaktoriui kun. Tumui. Vilniaus R.-k. Vyskupo Raštinė, p. Vysku- pijos valdytojai įsakant, tu- ri garbę nužemintai prašyti Tamstą, suteikti šiai Rašti- nei žinias, paduotinas Jo Malonybei Administratoriui, kokiuose tat atsitiki- muose ir kada p. Vyskupi- jos Valdytojas pašalino iš bažnyčios lietuvių kalbą, kaip tai minima išpėjime prie straipsnio vardu "Pran- cuzų laikraščiai apie Lietu- vą" padėto No. 95 Tamstos leidžiamo laikraščio.

Sekretorius Szymanskis.

Kaipo neturįs teisės vie- šai pasirašinėti "Vilties" redaktoriu, kun. Tumas mano neturįs teisės oficia- lišku raštu atsakinėti gerb. Vilniaus vyskupijos admi- nistratoriui. Atsako tat jam vė- je, išrodydamas 8 vietas, kur lietuvių kalba, kun. Mi- chalkevičiui valdant, tapo iš- dalies arba ir visai praša- linta.

Kun. Tumas tikrai prasi- kalsta, atsakydamas į oficia- lišką valdišką popierį — pub- licistišku straipsniu. Neįsta- bu, jog šis straipsnis išsau- kia aštrią filiniką Vilniaus kunigijos, kurios vardu pa- sirašo Vilniaus dekanas kn. Černiauskis. Ten kun. Tu- mas kaltinamas prasizengi- me prieš Bažnyčios kano- nus, niekinime dvasiškos val- džios, apskelbiamas žmo- gum "bez ezy ir wiary", ver- tu visuotino iš pusės lenkų- kunigų boikoto.

Tuo išsibarimu, rodos, ir reikėjo šiam incidentui pa- sibaigti. Gal taip būtų ir at- sitikę prie Valdytojaus bent kiek ramesnio ir nuolaides- nio. Bet kun. Michalkevi- čius žmogus greito budo, i- prapras valdyti kunigus ir virga ferrea, ypač lietuvius, užsigėdžia, kad į trumpą laiką kun. Tumo Vilnių ne- būtų ir to tam tikrais raš- tų ir delegacijomis primy- reikalauja iš Žemaičių

vyskupo. "Viltininkai" ban- do užtarti kun. Tumą. Siun- čia delegaciją Kaunan. Bet kun. Michalkevičiaus ulti- matum persiveria. Kun. Tu- mas tampa atsuktas savo- jon vyskupijon, nežiurint į tai, kad turi pas save mirš- tančią seserį, kad prie galo metų labiausiai reikalinga redakcijoj priežiūra, kad toks nelaiku atsitraukimas antrojo neoficialinio redak- toriaus gali pagaminti "Vil- čiai" didelius piniginius nuostolius.

LIETUVIŲ LENKŲ SAN- TIKIAI PRANCUZŲ LAIKRAŠTIJOJ. JOJ.

"Katalikybė ir panpoloniz- mas Lietuvoje".

Šiuo vardu pasirodė dide- liam prancuzų dienraštyj "La Croix" straipsnis, ku- ris, kaip galime spręsti, iš- pačio užvardinimo gvildena- santikius lietuvių su lenkais Lietuvoje. Šia kas ten rašo- ma tarp kitko: "kuomet Ja- gaila vedė Jadvigą lenkų karalienę, apkrikštijo 1386 m. jis pats pašaukė prie- krikštą visą tautą. Idant at- likti šį didelį veikalą pakvie- tē įsai lenkų kunigus į Lie- tuvą, kurie turėjo skelbti naują tikybą Lietuvos žmo- nės ir juos krikštijti. Len- kų misijonieriai nemokėjo lietuviškai ir priversti buvo sakyti pamokslus lenkiškai. Patsai Jagaila ir jo brole- nas Vytautas buvo pirmai- siais jų vertikais.

Skaitlius krikščionių au- go Lietuvoje ir kadangi jau- nai bažnyčiai stygo kunigų, buvo parkviečiami iš lenki- jos naujų kunigų būriai. Stebėtina, lenkų kunigija visai nesisukubino išsimokyti lietuvių kalbą, idant skelbti Dievo žodį ju prigimtoj kal- boj. Bažnyčios įstatymas i- sakantis krikštijti kiekvie- ną tautą "in Lingua verna- cula" liko pirmiausiems len- kų misijonieriams Lietuvoj negyva įstatymo litara. Jie- veliojo palaukti kol naujai apkrikštijti išmoks lenkų kalbą.

Lietuvių kalbą jie vadino stabmeldiška ir persekiojo lygiai kaip ir senobinė lie- tuvių tikybą, priešingai len- kų kalbą jie teikė naujai ap- krikštijtiems lietuviams ir skaitė ją butina sąlyga krikš- čionybės Lietuvoje.

Vieną sykį padaryta klai- da buvo sunkiai atitaisoma ji tėsėsi amžius ir iki šiol dar tebesitęsia, ji padarė Lietuvai neapskaitomą, do- rišką nuostolį ir ji ikišiol dar tuos nuostolius daro. Kuomet XVI am. pasirodė Lietuvoje reformacija, stai- bus išsiplėtojo Lietuvoje, nes protestantizmo skelbėjai ne- betingėjo išmokyti lietuviš- kai. Žmonės su pamėgimu klausė jų pamokslų ir trum- pu laiku didžiūna lietuvių tapo pasekėjais Liuterio ir Kalvino. Katalikų kunigai sekė žmones. Tokiu būdu Žemaičių vyskupijoj tebeli- ko 7 lietuviai kunigai.

Jei Lietuva visgi atvirojo katalikybę tai ačiū tikrai ku- nigaikščiui M. Gedraičiui. Žemaičių vysk. (1574—1609 m.). Jis pastebėjo didelę katalikų bažnyčios klaidą padarytą Lietuvoje ir pa- siskubino ją pataisyti. Šitas vyskupas įsteigė mokyklą, daugiausiai savo lėšomis, ku- ri rengė kunigus mokančius lietuviškai pažįstančius lie- tuvių būdą ir papročius. Žodžiu sakant, kunig. Gie-

nuo protestantizmo vien te- sekdamas bažnyčios įstaty- mą apie lingua vernacula ir įvedant į Lietuvos bažnyčios vietinę kalbą. Ant nelaimės ši išganinga reforma buvo padaryta žemoj Lietuvoj (Žemaičių vyskupijoj). Tuomtarpu augštoj Lietu- voj, milžiniškoj Vilniaus vyskupijoj viskas tebe pasi- liko po senovei ir po šiai dienai lenkų kalba tebėra viešpatuojančia bažnyčiose. Pagaliau laikraščio redak- cija primena, jog jų kores- pondentas iš Lietuvos jiems priduoda labai svarbius at- sitikimus (faktus), rodan- čius apverttiną lietuvių pa- dėjimą Vilniaus vyskupijoj. Redakcija priduria dar, kad lietuviai-katalikai šau- kiasi Ryme šv. Tėvo labai melsdami pasiūsti Lietuvon savo įgaliotinį, kuris ištiurtų šį svarbų klausimą. Paga- liaus "La Croix" ramina lietuvius sakydamas, jog ry- mo-katalikų bažnyčia dėl visų savo vaikų, kokios tau- tos jie nebūtų, turi lygiai mo- tiniską meilę. Jie iš viso pa- šaulio su išitikėjimu, ra- mumu gali kreiptis į ją tik- ninkauti. Antrą savaitę pė- nyčioje po pietų, jis šaukia savo vyriausį berną ir sako: — Jonai! pirk nuo manęs arklius ir žemę.

— Neturiu pinigų, — at- sakė Jonas. — Aš pigiai parduosiu, Jonai! Tu turtingas vyras. Tu turi daug pinigų, tu gali visą mano dvarą nupirkti. Tu turi dešimtį skatikų, aš pats mačiau. Duok man 10 skatikų, bus tavo dvaras.

— Ar iš galvos išsikraus- tē žydas? — pamanė Jonas, ale nepasakė, o tarė: — Aš tau duosiu 10 ska- tikų, o tu man dvaro tik ne- duosi, tai kas man iš to?

— Subatos vakare, aš vėl pirkiau nuo tavo dvarą! Per visą dieną tu sau arsi ir akėsi. Laukas ir gyvuliai bus tavo. Vakare tu vėl man parduosi dvarą su gyvuliais ir gausi savo pinigus su ma- garyčiomis.

— Jei-bent su magaryčio- mis! — tarė Jonas, atsimi- nės, kad pereitą savaitę, bu- vo dvi dieni šventės ir su- pratęs, ko Morkelis nuo jo nori. Jonas davė Morkeliui 5 kapeikas. Morkelis davė di- delį stiklėlį degtinės Jonui. Bernas išėjo linksmas gas- padorauti ant savo dvaro. Subatos vakare po šabui Jo- nas vėl pardavė dvarą Mor- keliui ir gavo du stikleliu degtinės. Taip juodu pirk- davosi ir parduodavosi tą dvarą kas savaitę, iki kol Morkelio tėvas buvo gyvas.

Bet štai Morkelio tėvas miršta. Rūdbalio dvarinin- kas važiuoja į Lendrijus pas rabiną, kad palaidotų. Ra- binas buvo piktas ant žydo, kad su visų žydelių pagalba dvarininku tapęs, nieko ne- aukodavo Lendrijų sinago- gai per daugelį metų. Nebū- davo žydo šykštesnio už Morkelį.

Rabinas jam sako, kad tokio dvarininko tėvui nėra ant kapinių pigesnės vie- tos, kaip už 500 rublių. Mor- kelis derėtis. Įsiulė 300, pas- gavui pusketvirtio. Rabinas bu- vo kietas Morkeliui lygiai taip, kaip kitados Morkelis budavo kietas rabinui.

— Nori — laidok tėvą, ne- nori — palieki jį, kad paukš- čiai sulestų ir žvėriai su- draskytų, — užbaigė rabi- nas, žiūrėdamas į dideles se- nas knygas. Morkelis sukeikė, trenkė durimis ir išėjo piktas.

Adresas: Rev. P. Saurasaitis, 36 James St., Waterbury, Conn.

Paskutinis Piknikas, Meri- den, Conn.

84 kp. S. L. R. K. A. ir šv. Kazimiero dr. atsiubus 13 die- ną-rugpiučio (August) 1911 m., Scheutzen Parke. Prasi- dės 1 valandą popietų ir trauksis iki 8 valandai va- kare. Ant to didelio pasi- linksminimo užprašom iš vi- sų apielinkių lietuvių ir lie- tuvaites pribūti ant mūsų pikniko, nes bus išlaimėji- mas, tik da nēr žinios, ar žie- das, ar laikrodis. Inžanga visiems dovanai. Taipogi bus labai puikus muzikan- tai, griež visokius šokių, lietu- vių, ir kitų.

Kun. P. Bučys. ILINKE.

(Pasaka.)

Netoli Lendrijų miestelio buvo Rūdbalio dvaras, o ta- me dvare pusgalvis ponas. Jis buvo užsimanęs Rūdba- lio ežerą išsemti, dugną iš- mūryti ir degtinės prileisti. Arkliams kai-kada duodavo šampano gerti, o Lendrijų kromininkui Morkeliui už- degtukų dėžutę kai-kada de- šimtinę, kai-kada šimtinę mokėdavo. Dažnai ne pini- gais, o ablikais už tokius pir- kinius atsiteddavo. Kai Rū- balio dvaras licitacijon par- ėjo, Morkelis jį nupirko.

Nupirkęs ingijo didelę bal- dą. Subatai atėjus reikėjo pačiam švesti, o gyvuliams ir laukui duoti pasilsėti. Taip žydų tikėjimas liepia. Nedėlioje šeimyna neklausė ir nėjo dirbti nei geru prašo- ma, nei piktu varoma. Mor- keliui, jo gyvuliams ir lau- kams darėsi dvi šventi dien- kas savaitę. Taip ukininkau- jant galima nieko netekti. O Morkelis norėjo gerai uki- ninkauti. Antrą savaitę pė- nyčioje po pietų, jis šaukia savo vyriausį berną ir sako: — Jonai! pirk nuo manęs arklius ir žemę.

— Neturiu pinigų, — at- sakė Jonas.

— Aš pigiai parduosiu, Jonai! Tu turtingas vyras. Tu turi daug pinigų, tu gali visą mano dvarą nupirkti. Tu turi dešimtį skatikų, aš pats mačiau. Duok man 10 skatikų, bus tavo dvaras.

— Ar iš galvos išsikraus- tē žydas? — pamanė Jonas, ale nepasakė, o tarė: — Aš tau duosiu 10 ska- tikų, o tu man dvaro tik ne- duosi, tai kas man iš to?

— Subatos vakare, aš vėl pirkiau nuo tavo dvarą! Per visą dieną tu sau arsi ir akėsi. Laukas ir gyvuliai bus tavo. Vakare tu vėl man parduosi dvarą su gyvuliais ir gausi savo pinigus su ma- garyčiomis.

— Jei-bent su magaryčio- mis! — tarė Jonas, atsimi- nės, kad pereitą savaitę, bu- vo dvi dieni šventės ir su- pratęs, ko Morkelis nuo jo nori.

Jonas davė Morkeliui 5 kapeikas. Morkelis davė di- delį stiklėlį degtinės Jonui. Bernas išėjo linksmas gas- padorauti ant savo dvaro. Subatos vakare po šabui Jo- nas vėl pardavė dvarą Mor- keliui ir gavo du stikleliu degtinės. Taip juodu pirk- davosi ir parduodavosi tą dvarą kas savaitę, iki kol Morkelio tėvas buvo gyvas.

Bet štai Morkelio tėvas miršta. Rūdbalio dvarinin- kas važiuoja į Lendrijus pas rabiną, kad palaidotų. Ra- binas buvo piktas ant žydo, kad su visų žydelių pagalba dvarininku tapęs, nieko ne- aukodavo Lendrijų sinago- gai per daugelį metų. Nebū- davo žydo šykštesnio už Morkelį.

Rabinas jam sako, kad tokio dvarininko tėvui nėra ant kapinių pigesnės vie- tos, kaip už 500 rublių. Mor- kelis derėtis. Įsiulė 300, pas- gavui pusketvirtio. Rabinas bu- vo kietas Morkeliui lygiai taip, kaip kitados Morkelis budavo kietas rabinui.

— Nori — laidok tėvą, ne- nori — palieki jį, kad paukš- čiai sulestų ir žvėriai su- draskytų, — užbaigė rabi- nas, žiūrėdamas į dideles se- nas knygas. Morkelis sukeikė, trenkė durimis ir išėjo piktas.

duris, inkišo galvą ir tarė: — Kad taip, tai nieko ne- gausi!

O rabinas tarsi negirdėjo. Skaitė ramiai sau knygas toliaus.

Įsisėdęs savo vežimėlin, Morkelis važiavo. namon, bet nežinojo, ką čia pradėti. Buvo užbauginęs rabiną, ale nežinojo kaip bauginimą iš- pildyti. Tik plakė ir plakė savo skursną kumelaitę. (Geraisiais arkliais bernai dirbo jo dvaro laukus).

Kelias varsnas už Lendri- jų ties Ragožių kaimu Mor- kelis rado šale kelio gulintį grabęje apdriskusį žmogų. Tik švyst Morkeliui per gal- vą auksinė mintis.

— Morkelis turi rabiną krepšyje, — galvojo Rūdba- lio dvarininkas, sustabdy- damas kumelaitę ir lipda- mas iš žydvežimio.

Perkasė gulėjo Ilinkė, vi- sam pavietui žinomas vie- natinis žydas — girtuoklis. Visi sakydavo, kad Ilinkė ir Morkelio tėvas taip panėsi- kits į kitą, kaip du dyvnu- čiu. Skyrimum susitkęs nie- kas nežinodavo ar su Ilinke ar su senuoju Morkeliu kal- ba.

Turėjo vargo jaunasis Morkelis, kol girtą Ilinkę in- krovė vežimpalai kin. Inkro- vės linksmai barškėjo na- mon. Parvažiavo jau sutė- mus. Pati padėjo išimti Ilin- kę iš vežimo ir nunešė ten, kur gulėjo pašarvotas na- bašninkas.

Paskui dvarininkas jau vienas aprenę tėvo lavoną su Ilinkės skarmalais, o Ilinkę su tėvo rubais. Ilinkę paliko tėvo kambaryje, o tė- vo lavoną, nuvežęs, pametė ten, kur buvo Ilinkė radęs.

Ant rytojaus Lendrijų ra- binas gavo žinią, kad girtuo- klis Ilinkė nebegyvas guli perkase ties Ragožių kaimu. Kaimo žmonės, sinagogos atstovas, žemskiai ir daktar- ras išmėsinėjo lavoną, rado kad savo mirėia miręs ir pa- kās ant žydų kapinių Len- drijuose, nes Ilinkė buvo to miesto gyventojas. Morkelis norėjo žinoti, kur jo tėvą pa- laidos: vyriausiam šuniui, ei- nančiam mokslus, liepė pasi- viešėti Lendrijuose pas gi- mines, kurių sunus taip-gi- ėjo mokslus ir pributi ant kapinių per pakasynas.

Tuotarpu tikrasis Ilinkė, išsipagiriųjęs, pabudo Rūdba- lio dvare šviesiam kam- baryje. Pasibudo ir nustebo.

— Kas čia gali būti? Kur aš dabar esu?

Čiupt sau už kojų. Ogi apautos aksominėmis keli- nėmis. Žiuri į save — mato, kad apvilktas ilgų šilkiniu švarku. Gražus nauji čeba- tai. Niekados taip nenėšio- jęs.

— "Ar aš dabar gyvas, ar numiręs? Tik turbūt numi- ręs, nes gyvam niekad nesit- tiko taip gražiai būti. Ale aš girtuoklis, tai man reiktų patekti veikiaus į šol, negu pas Abraomą. Rasi rabinas pats nežinojo, ką sakė... Rasi ir girtuokliams gera buva numirus".

Mato duris, bando išeiti, bet užrakintos. Eina prie lango, šokti negalima; labai augsta, o ir uždarytas lan- gas taip, kad nesumušęs stiklo negali išstrukti. Pro langą matyti sodas, paskui ežeras, paskui laukai. Ale tylu visur, o žmogaus nei- tylo. Nerimastis ir rupestis apima Ilinkę: nesizino kur- esas. Bando vaikščioti ap- linkui po kambarį. Netikė- tai užtinka didelę bonką degtinės ir puskepalį šabi-...

pesčio ir valgo. Umai pyra- go nelieka, o bonka tampa tuščia. Išgėręs vėl užmiega.

Antrusyk pasibudo jau nebe ant lovos, o ant grin- dų. Kambaryje atsidavė ne- gardžiai.

— "Jei toliaus taip eis nie- kyn, tai per amžių amžius gal pasidaryti taip bloga, kad bus visai nepakenčia- ma" — galvojo Ilinkė.

Labiausiai jam parūpo degtinės su pyragu. Bet bon- ka vėl stovėjo pilna, o chalos gabalas buvo neikiek nema- žesnis.

— "Kad taip, tai dar ga- lima apsiekti" — tarė jis sau ir ėmė drutintis. Pasi- drutinės vėl užmigo.

Tuotarpu Morkelio tėvas jau buvo palaidotas. Lendri- jų žydai jau buvo užmiršę tariamojo Ilinkės šermentis. Morkelis gi pasinaudojo tuo, kad tikrasis Ilinkė vėl pasi- gėrė, nurengė jį, apvilko pa- laikiais skarmalais ir, nuve- žęs naktį, pametė anapus Ragožių po krūmais. Ilinkė pabudo antrą dieną betems- tant. Pasijuto, kad drėgna, drabužiai niekai, pilvas tuš- čias, galvą sopa.

— "Tai sapno būta, — manė sau, — o dabar pagi- rios... Bet kas čia, kad ne- tie drabužiai?"

Pažino Ragožių krumus. Įstojo į vieškelį ir eina į Len- drijus, o vis rupestis ima, ar gyvas ar miręs. Ineina į Lendrijus ir pamato, kad krašte miesto Sroliaus kar- čiamą atdara. Tuomet mo- nopolių dar nebūvo. Sroliu- vienė snaudė, ant šinkiaus stovėjo kvortinė bonka deg- tinės ir kelios bandutės py- rago. Ilgai negalvodamas, Ilinkė šoko į vidų į griebė degtinę su pyragu. Sroliu- vienė persigando ir sukliko: — Ilinkė wieder lebendig!

— t. y. Ilinkė iš numirusių atsikėlė.

Suklikusi Sroliuvienė su- smuko, o Ilinkė išbėgo. Iš- bėgęs nusiminė, kam Sroliu- vienė, pasakė: "Ilinkė wie- der lebendig". Matyt Ilinkė buvo numiręs, kad ant jo da- bar sako, jog jis iš numirė- lių ateina.

Budamas numiręs, jis ne- drįso namon eiti pas Sorę, o nubėgo ant kapinių. Len- drijų kapinės labai tankiais medžiais apžėlusios. Ten jis pasislėpė po medžiais, už- gėrė, užsikando, ale užmigti, negalėjo. Nei degtinė jam buvo nemalonu. Nerimastis slėgė. Ėmė vaikščioti po ka- pinės. Sumanė eiti pažiūrėti, ar jo pati gedulius gedi, ar ne. Jei gedi, tai numiręs; o jei ne, tai gyvas. Juk nieko negali nei pradėti, kol tikrai nesižinai, ar gyvas esi ar mi- ręs.

Perejo Ilinkė per tuščius miesto daržus, pritykino prie savo būstos lango ir dirstelėjo į vidų. Jo žmona sėdėjo ant pelenų. Tai žen-klas, kad Ilinkė miręs. Sorė pamatė nabašninko vyro galvą ir, persigandusi, nu- griuvo nuo ugniavietės. Ilin- kė taip-gi nusigando jos klišmo ir leidosi bėgti ant kapinių. Jau buvo numiręs ant dienos. Niekiausiame ka- pinių kampe po medžiais užėjo naują kapą. Jo gale buvo įsmėigtas lentos galas su parašu, kad čia palaido- tas Ilinkė.

Perskaitęs tą parašą, su- kniubo nabagas ir apsiaver- kė. Tikras gailestis apėmė jo širdį. Ilgai taip gulėjo par- puolęs ir verkė. Paskui atsi- minė, kad da liko bonkų neišgertos degtinės. Susir- do ją ir suvėję į tvorą ir...

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

— Šalta, miela Onyte, — tarė žydas, šildydamas prie ugnies sudžiuvusias rankas. — Rodoš, kad šaltis perėmė mane perdėm, — tarė senis, parodęs pašonę.

— Reikia ylos, kad pereitų per tavo širdį, — tarė Sikes. — Duok jam ką išgerti, Nancy. Kad aš sudegėia, pasiskubink! Gali žmogus apsigirti, bežiurint ant tos senos puolenos, drebančios, lyg kokia dvasia, tik ką atsikėlus iš grabo.

Nancy greit atnešė bonką iš spintos, kurioje jų daug buvo matyt. Žiurint ant įvairumo jų išvaizdos pigu buvo įspėti, kad jose tilpo įvairios rūšies gėralai. Sikes, pripylęs stiklėlį degtinės, pakvietė žydą išgerti.

— Bus gana, bus, ačiū Bill, — tarė žydas ir pastatė stiklėlį atgal, vos prikišęs lūpas.

— Ką! tu bijaisi, kad mes tave norime nudėti? — užklusė Sikes, įsmeigęs į žydą akis. — Uf!

Panėkinančiai suniurnėjęs, p. Sikes pagriebė stiklą ir išliejo iš jo degtinę į pelenus; atlikęs tą, kaip prisirengimo apeigą, prisipylė stiklėlį sau.

Sikes'ui bepilstant degtinę, žydas dairėsi po stubą, ne iš žingeidumo, nes jį kelis syk buvo matęs pirmiau, bet neramiai ir pažvelgtinai, kaip buvo papratęs. Stubą turėjo tik prastus rakandus, nes viskas vertesnio buvo ten paslėpta, kad įskverbti nuomonę, jog čia gyvena darbininkai žmonės. Jokių pažvelgtinų daiktų nebuvo ten matyt, išskyrus keletą storų lazdu, stovinčių kampe ir "gyvasties apgynėjų", kurs kabojo ant sienos, virš krosnio.

— Dabar, tarė Sikes apsilaižęs; — aš jau prisirengęs.

— Prie reikalo? — užklusė žydas.

— Prie reikalo, — atsakė Sikes. — Taigi sakyk, ką turi.

— Apie lopšį ant Chertsey, Bill? — tarė žydas labai negarsiai, ir prislinkęs kedę arčiau.

— Taip. Tai ką apie jį? — paklausė Sikes.

— A! tu žinai, ką aš noriu pasakyti, mano mielas, — tarė žydas. — Jis žino, Nancy, ką aš menu, ar ne?

— Ne, jis nežino, — tarė Sikes per dantis. — Arba nenori žinoti, o tai vis tiek. Sakyk ir vadinink daiktus vardais. Nesėdėk tenai miodamas ir kalbėdamas ant pirštų; tarytum tu pirmas, ką mąstai apie vagystę. Ką nori pasakyti?

— Tylėk, Bill, tylėk! — tarė žydas, veltuo stengdamasis apstabdyti anojo iniršimą. — Gali dar kas išgirsti, mano brangus. Gali mus kas išgirsti.

— Tegul girdi! — tarė Sikes: — aš ne paisau. — Bet kadangi p. Sikes paisė, tai ištare tuos žodžius daug tylėsiu ir ramesniu balsu.

— Nagi, nagi, — tarė žydas prisigerindamas. — Aš tik persergėjau — daugiau nieko. Dabar, mano mielas, apie tą lopšį ant Chertsey. Kada tas reiks atlikti, Bill, eh? Kada bus padaryta? Toks kėsnis, mano brangus, toks kėsnis! — tarė žydas, prieš laiką trindamas iš džiaugsmo rankas ir pakėlęs skruostus.

— Suvis ne! — atsakė šaltai Sikes.

— Suvis nereik to padaryti? — sušuko žydas, atsilošęs ant kedės.

— Ne, suvis ne! — tarė Sikes. — Bent tas darbas negali būti taip lengvai atliktas, kaip mes tikėjome.

— Tai nebuvo prigilinėtai apie tai vaikščioti, — tarė žydas, pabalęs iš pikto. — Tu man nepasakok.

— Bet aš tau sakau, — atkirto Sikes. — Kas tu toks, kad nei pasakyt negalima? Sakau tau, kad Toby Crackit sukinosi tenai aplinkui per visą naktį ir neivieno tarno negalėjo įtraukti į tą reikala.

— Ar tu man nori pasakyti, Bill, — tarė žydas nusišleisdamas, anam pradedant karščiuotis; — kad nei vienas iš dviejų vyrų namuose negali būti sunaudotas?

— Taip, aš tau noriu pasakyti, — atsakė Sikes. — Senė jau laiko juos dvidešimts metų, ir jei jiems duotum penkis šimtus svarų, jie neprisidės.

— Bet ar tu nori pasakyti, mano mielas, — atsiliepė žydas, — kad nei tarnaičių negalima įtraukti?

— Nei kiek, — atsakė Sikes.

— Nei per mitrąjį Toby Crackit? — tarė žydas netikėdamas. — Tik atsimink, Bill, kas tai yra moters.

— Ne, nei per mitrąjį Toby Crackit, — atsakė Sikes. Jis turėjo prisieges barzdą ir apsilvilkęs raibu bruslotu ir sukinosi aplinkui visą laiką, bet viskas per nieką.

— Jam reikėjo pamėginti prisiegti ūsus ir apsiauti kareiviškom kėlinėm, — tarė žydas.

— Jis ir tą mėgino, — atrėmė Sikes; — ir tas nedaugiau pagelbėjo, kaip ir kiti diegai.

Žydas išrodė labai nusiminęs nuo tos žinios. Pakoręs smakrą ant krutinės, jis galvojo keletą minučių ir vėl pakėlęs galvą ištare, kad jei nei mitrasis Toby Crackit nieko nepadarė, tai jau atliktas dalykas.

— Ir dagi kas liudniausia, mano mielas, — tarė senis, užleisdamas rankas ant kelių, — nustoti to visko, kada jau į tą dalyką įdėjome savo širdis.

— Taip yra, — patvirtino Sikes. — Bloga laimė!

Užstojo ilga tyla, laike kurios žydas giliai buvo paskenęs mintyse. Jo susiraukęs veidas išrodė tikrai šėtoniška. Laikas nuo laiko Sikes žiūrėjo ant jo išpašalų. Nancy, matyt nenorėdama supykinti plėšiko, sėdėjo žiūrėdama į ugnį, tartum nematė, nei negirdėjo, apie ką eina dalykas.

— Fagine, — atsiliepė Sikes, ūmai pertraukęs tylą, — ar bus verta penkiosdešimts auksinų daugiau, jei visus bus atliktas iš lauko?

— Taip, — atsakė žydas, staiga pašokęs.

— Ar tai sutartis? — užklusė Sikes.

— Taip, mano brangus, taip, — atsakė žydas žibėdamas.

niu iš džiaugsmo, sukelto tuo klausimu.

— Tai galima bus pridėti, kada tik nori, — tarė Sikes, atstumdamas pratęstą žydo ranką nekuriuo paniekinimu. — Mudu su Toby buvome ten už tvoros, užvakar naktį, mėgindami duris ir langines. Lopšys ant nakties uždarytas, kaip kalėjimas, bet tenai yra viena vieta, kurią galėtume išlaužti tikrai ir negarsiai.

— Kur ji yra, Bill? — godžiai užklusė žydas.

— Ugi, — tarė Sikes pašnabždoms, — perėjus pievutę.

— Taip, taip, — tarė žydas, atkišęs galvą, iš kurios akis, rodėsi, iššoks.

— Uf! — suriko Sikes, ūmai susilaikęs, kada mergina vos žymiu galvos krutėjimu pamojo Sikesui ant žydo veido. — Tiek to, kokia tai vieta. Aš žinau, kad be manęs neapsieisi, bet turint su tavim reikalą geriausia nuo visko užsitikrinti.

— Kaip sau nori, mano mielas, kaip sau nori, — atsakė žydas. — Ar nereikia ten ko kito į pagelbą, tik tu ir Toby?

— Nereikia, — atsakė Sikes. — Reikia tik kalto ir vaiko. Pirmą jau mes turime, antrąjį turi mums surasti.

— Reik vaiko? — sušuko žydas. — Tai tenai yra lėnutė, eh?

— Tiek to, kas ten yra! — atsakė Sikes. — Man reikia vaiko, ir kad jis būtų nedidukas. Viešpatie! — tarė Sikes užsimastęs, — kad aš tik turėčiau tą vaiką Nedo, kamminoriaus. Jis tyčia nedavė jam augti ir leido į darbą. Bet jo tėvas pakliuvo, o čia ateina Jaunųjų prasikaltėlių Draugija ir atima vaiką nuo amato, ant kurio uždirbo pinigų; mokina jį skaityti ir rašyti ir paskui siunčia tarnauti. Ir taip jie vis žengia pirmyn, — kalbėjo piktai p. Sikes, atsiminęs savo nuostolį, — ir varo savo darbą. Ir jei tik jie turėtų gana pinigų (kurių ačiū Apveizdai neturi), tai mums į porą metų neliktų nei pusės tuzino vaikų, tinkančių į amatą.

— Taip, mums neliktų, — pritarė žydas, kurs laike tos kalbos buvo užsimastęs ir sugavo tik paskutinį sakini. — Bill!

— Ką-gi dabar? — užklusė Sikes.

Žydas pamojo galva ant Nancy, kuri vis žiūrėjo į ugnį. Tuo ženklu jis davė suprasti, kad ją kokiū būdu kur nors išsiuntus. Sikes nekantriai patraukė pečiaus, lyg parodydamas, kad tas atsargumas nereikalingas; vienok paprašė panos Nancy parnešti puodą alaus.

— Tu nenori alaus, — tarė Nancy, sukeitus rankas ir atsisėdus labai rimtai.

— Sakau tau, kad noriu! — atsakė Sikes.

— Kvailystė! — atsakė mergina šaltai. — Sakyk, Fagine. Aš žinau, ką jis nori pasakyti, Bill. Jis tegul nepaiso manęs.

Žydas vienok abejojo. Sikes žiūrėjo nuo vieno ant kito su nekuria nuostaba.

— Juk tu nesibaugini senos pažįstamos, ar ne, Fagine? — ištare jis antgalo. — Tu ją pažįsti gana ilgai, kad užsitikėti, arba kipsas į tą įsikiš. Ji ne tokia, kad išplauktų, ar ne, Nancy?

— Žinoma, kad ne, — atsakė mergina, prisilinkus prie stalo ir pasirėmus ant jo alkūnėms.

— Ne, ne, mano miela, aš žinau, kad ne, bet... — ir vėl senis susilaikė.

— Bet ką? — užklusė Sikes.

— Aš nežinau, — bet tu gali prarasti ūpą, mano miela, kaip aną vakarą, — atsakė žydas.

Ant šio prisipažinimo mergina prunkstėlėjo juokais ir išgėrus stiklą degtinės, drąsiai pakratė galvą ir ištare keletą sakinių, kaip va: "Varyk žaislą toliau!" "Niekaados nesakyk mirsiui!" ir panašių. Tas viskas turbūt išsyk pertikrino abudu vyrų, nes žydas su užganėdiniu palingavo galva ir atsisėdo. Tą pat padarė ir Sikes.

— Dabar, Fagine, — tarė Nancy nusijuokus. — Išsyk užsimink Billui apie Oliverį!

— Ha! Kokia tu gudri, mano miela! Smarkiausia mergina, ką man teko matyti, — tarė žydas sudavęs jai per petį. — Žinoma, juk aš apie Oliverį norėjau kalbėti. Ha! ha! ha!

— Tai ką apie jį? — užklusė Sikes.

— Tas vaikas tau tinka, mano mielas, — tarė žydas, užkimusiai kugždėdamas. Paskui dalytėjo nosį pirštu ir biauiai nusijuokė.

— Jis! — suriko Sikes.

— Imk jį, Bill! — tarė Nancy. — Aš imčia, jei bučia tavo vietoje. Jis gal neperšmarus, kaip ir kiekvienas kitas, bet tau nereik, jei tik jį imi, atidaryti duris. Gal jam pastitiki, jis nepavojingas, Bill.

— Aš pats žinau, kad ne, — pridurė Faginas. — Porą savaitių jis buvo geroj' mokslainėj' ir laikas jam pradėti dirbti ant duonos. Prie to, kiti jau perdideli.

— Teisybė, jis tokio ūgio, kokio man reikia, — tarė Sikes svarstydamas.

— Jis padarys viską, ką tik jam liepsi, Bill, mano mielas, — įsikišo žydas.

— Jis kitaip negali. Žinoma, jei gerai jį nugązdysi.

— Ar nugązdysi! — atkartojė Sikes. — Tai nebus nuoduotas nugąždinimas, paminkė mano žodį. Jei jis rūgos, eidamas į darbą už vieną peną, ar už svarą, tai daugiau jo gyvo nematysi, Fagine. Apsvarstyk tą pirmiau, kaip čia jį atsiysi. Įsitėmęs mano žodžius! — tarė vagis, pakiljęs geležinę štangą, kurią ištraukė iš po lovos.

— Aš viską apsvarsčiau, — tarė žydas su energija. — Aš — aš — laikiau jį savo akyse arti, labai arti, mano mieli. Duokit tik jam sykį pajusti, kad yra vienas iš mūsų; sykį tik persiimti minčia, kad jis yra vagis, — ir jis mus išsisiks! Musiškis ant viso gyvenimo. Oho! Aš negalėčiau padaryti geriau! — Senis sukeitė savo rankas ant krutinės ir įtraukęs galvą į pečius, tiesiog pats save apsikabino iš džiaugsmo.

— Musiškis! — tarė Sikes. — Taviškis, nori pasakyti.

— Gal but aš noriu pasakyti.

žydas užkimusiai nusikvatojęs. — Maniškis, jei tau taip patinka, Bill.

— Ir kas, — tarė Sikes, baisiai šniarudamas ant savo susitaikančio sėbro. — Kas tave priverčia tiek rupintis apie tą išblyškusį vaikėžą, kad tu jų pažįsti kokią penkiasdešimts, ką sukinasi kas vakaras apie Common Garden, — gali išsirinkti vieną iš jų.

— Dėlto, kad jie man nenaudingi, — atsakė žydas, lyg sumišęs, — neverta jų imti. Viena išvaizda jau juos pasmerks, pakliuvus jiems į bėdą, ir aš visų ant syk neteksiu. Su šituo vaiku, atsakančiais išauklėtu, aš galėčiau padaryti daugiau, ne kaip su dvidešimčia anų. Prie to — kalbėjo toliau žydas, jau visiškai susivaldęs, — jis jau turi mus rankoje, jei pabėgtų išnaudo; taigi turi būti toj' pačioj valtyje, ką ir mes. Tiek to, kaip jis ten pakliūs.

Kad turėti jį pilnai savo valdžioje, man užtenka, jei jis dalyvaus tik vienoj vagystėj'. Aš tik tiek noriu. Dabar matote, kad taip bus geriau, ne kaip nudėti vargšą vaikutį: tas būtų ir pavojinga ir mes vis tiek jo netektume.

— Kada tas reiks padaryti? — užklusė Nancy, norėdama sulaikyti kokią piktą žodį iš pusės Sikes'o, kurs jau rengėsi išreikšti pašėpimą iš nuduoto žydo žmogiškumo.

— A! iš teisybės, Bill, — tarė žydas, — kada tas reikia atlikti?

— Aš susitariau su Toby užporyt nakčia, — atsakė Sikes šiurkščiai, — jei jis negaus nuo manęs priešingos žinios.

— Gerai, — tarė žydas, — dabar mėnuo nešviečia.

— Ne, — atsakė Sikes.

— Ar viskas prirengta kas link parnešimo grobio? — klausė žydas.

Sikes linkterėjo.

— Ir apie —

— Oh! viskas yra apsvastyta, — pertraukė Sikes. — Nesirūpink apie smulkmenas. Verčiau atveskie čia vaiką ryt nakčia. Aš pristatysiu akmenis į valandą saulei užtekėjus. Tik tu laikyk liežuvį už dantų ir turėk prirengtą tarpinimo puodą. Tai visas tavo darbas.

Po valandos tardymų, kuriuose dalyvavo visi trys, buvo nutarta, kad Nancy turės eiti pas žydą ateinančią naktį ir pasiimti Oliverį su savim, nes Faginas gudriai išitarė, kad jei Oliveris pasirodytų nenoris klausyti, tai jis greičiau eis su mergina, kuri neseniai už jį užtarė, ne kaip su kuo kitu. Taipgi rimtai buvo nutarta, kad nabaigus Oliveris dėl gero ekspediejios turi būti pavestas pilnai globai ir rūpesčiui p. Sikes'o ir kad p. Sikes gali su juo pasielgti, kaip tik jam patinka ir negali imti ant savęs atsakomybės už kokią nors nelaimę, kuri gali vaikui atsitikti, nei už jokią pabaudimą, kurs gal atsieis reikalingu. Taipgi buvo susitaisyta, kad dėl gero tos sutarties, visokie p. Sikes'o išsiteisinimai turi būti paliudyti mitrojo Toby Crackit'o, pasibaigus jau žygiui.

Užsibaigus tiems nutarimams, p. Sikes ėmė smarkiai gerti degtinę ir išvaistyti geležinę štangą, dainuodamas labai nemuzikališkas dainas, maišydamas jas su biauiais keiksmiais. Antgalo, užėjus norui pasididžiuoti savo amatu, jis užsispyrė parodyti dėžutę su visokiais įrankiais spynų laužymui ir vos spėjo išaiškinti kiekvieno daikto tikslą ir puikų įtaisymą, kaip krito ant grindų ir užmigo ant vietos.

— Labanakt, Nancy! — tarė žydas, apsilvilkęs viršutiniaiis trinyčiais.

— Labanakt!

Jų akys susitiko ir žydas atydziai į jas pažiūrėjo, bet merginos akyse nieko prigamančio nebuvo. Tame dalyke jį buvo taip teisinga ir rimta, kad ir pats Toby Crackit negalėtų būti teisingesniu.

Žydas antrą kart' pasakė labanakt, ir jai užsigrįžus, paspyrė koja išsitęsusių p. Sikes'o ypatą ir išėjo.

— Vis yra išėjimas! — murmėjo pats į save žydas, eidamas namo. — Aršiausia su toms moterims, kad mažiausias daiktelis sugrąžina joms seniai užmirštus jausmus, kurių net ir geriausi ilgai nepatenka. Ha! ha! Vyras užsiundytas ant kukliko už aukso maišelį!

Sutrupindamas sau laiką tokiomis smagiomis mintimis, p. Faginas traukė per purvyną į savo nelinksmą grūžtą, kur Sukčius kantriai laukė jo sugrįžimo.

— Ar Oliveris miega? Norėjau su juo pasikalbėti, — tarė žydas, žengdamas augstyn.

— Jau kelios valandos, kaip užmigo, — atsakė Sukčius, atidaręs duris: — Štai jisai!

Vaikas, sunkiai įmiges, gulėjo ant kieto patalo, taip visas išblyškęs nuo baimės, nuliudimo ir smarkaus kalėjimo, kad išrodė lyg numiręs. Netokia mirčia, kaip grabe po juodu uždangalu, bet rodėsi, kad jo gyvastis vos tik užgeso ir jauna, prakilni dvasia ant valandėlės nulėkė į dangų: ir sunkus žemės oras da nespėjo jį apnešti savo dulkėmis.

— Ne dabar, — tarė žydas, išlėto atsitraukęs. — Rytoj' rytoj'!

XX.

Kur Oliveris yra pristatytas p. Williamui Sikes.

Kada antrytojaus Oliveris pabudo, tai nusistebėjęs pamatė šalia lovos naujas kurpes, drūtais, storais puspaždžiais, vieton senųjų, kurios buvo atimtos. Išpradžių tas radinys jam patiko, nes tikėjosi, kad tai bus jo išliuosavimo ženklas. Bet ta viltis greit išnyko, atsisėdus jau drauge su žydu pusryčiaut, nes tasai pranešė balsu, sukelusiu jo neramumą, kad Oliveris šianakt turės persikraustyti pas Bill'ą Sikes'ą.

— Ar — ar — aš ten apsigyvesiu, tamsta? — užklusė baugiai Oliveris.

— Ne, ne, mano mielas. Tu ten neliksi, — atsakė žydas. — Mes nenorėtume tavęs nustoti. Nesibijok, Oliveri, tu sugrįši pas mus atgal. Ha! ha! ha! Mes nebusime tokie kietaširdžiai, kad tave išvaryt, mano mielas! O, ne, ne!

„Draugo“ Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

St. Petruskevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dcm. M. Andrulianis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.,
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškevičė,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Kazys Matukevičė,
1742 Nay Aug ave.,

ZEDNA MOTERIS ŽINO

kad tankiai prisieina jai
priimti svečius ir duoti
jiems ką nors atšviežinančio
ant tų pėdų.
Tokiuose atsitikimuose
labai yra paranku turėti gar-
dų, atvėsintų gėrimų, ga-
tavą padavimui, o tokiu gar-
džiu gėrimu yra

Stegmaiero Alus Bomkose

su keliais sandvičiais, suriu
ir tuo alu jūs galite greit su-
daryti skanų užkandį.

Užsakyk baksuką šiandien.

Gryno maisto ženklas ant
kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.

Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su pėrviršiu
\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroma
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimčius
nuo sudėtų pinigų. Galima
susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00
Pėrviršis ir nepa-
dalyta nauda 490,000.00

Už sudetus pinigus moka 3-čią
nuosimtį.

WM. S. Mc. LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

„DRAUGA.“

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Iždirbejas

visokių ženklu
draugystė. o y-
patingai: karkadu
guzikučių meta-
liavų, anameliotu
ir padengtu cellu-
loid'u, šarpu, ve-
liavų ir karunu.

Man pavesus dar-
bus atlieku artis-
tiškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.
Ivairiausi geležiniai daitai, te-
palai, stiklas, dudos, plasteris,
irankiai, sportiniai ir naminiai
daitai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvis
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuosim-
čiais

\$190.000.00.

Sudėtų pinigų
\$700.000.00.

Mės vedame visokią lega-
lišką biznį.

Mūsų bankoje galima
susikalbėti: lietuviškai,
lenkiškai, vokiškai ir
angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kurių skaitytojų prenu-
merata pasibaigusi, tiems
šis numeris bus paskutinis.
Siunčiant pinigus, čekius,
arba "Money Order", siųs-
kite ant adreso:

„DRAUGAS“,

314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Residence 1100.
Lietuvių Advokatas.
Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Barre, Pa.
Norintieji pasiskolinti pinigų
ant pirmo mortgage, arba pirkti
namus lai kreipiasi.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.

KAPITOLAS \$100.000.00.
PėRVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia
Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo
sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.
Seniausia Lietuviška Banka Scrantone
ir Visoje Apinkinėje.

Agentūra Laivakortėčių ant Geriausių
Linių.

Siunčia pinigus kas dien ir visas da-
tis sviete; taipgi perka ir išmaino vi-
sokių pinigų. Išdirba visokių doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofisai atidarytas kas dien nuo 8-tos
š. rytė iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10-tos š. rytė iki 5-tai
valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,
203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
Taipgi turime savo krautuvėje dau-
gybę visokių maldaknygių ir svietiškių
knygų visokiose kalbose.
TELEFONAI: Naujas 363 — Bell 662.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egz-
empliorių, nuleidžiamas didelis nuo-
šimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA— BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra
katalikiškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntimui.

Adresas:
REV. S. PAUTINIUS,
Mahanoy City, Pa.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150.000
Pėrviršis \$450.000
Depozitai \$2,625.000

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų
joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-
to iki 3 popietu. subatomis nuo
9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val.
vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir
lietuviškai.

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokių
torielku, blūdų, stiklu, puo-
du, liampu ir visokių virtu-
vei reikalingu daiktų. Yra iš
ko pasirinkti. Ateikite per-
sitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu
ir visokių reikalingu
daiktų draugijoms ir
nrkiestroms, uždėta
1887 m. Dirbame teip-
gi vėliavas, kukardas,
arnotus, kapas ir t. t.
Reikalaukite iliustru-
ti katalogu.

1520 N. 4 gatvė
PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone
4858 D. KENSINGTON.

Dr. Ignotas Stankus

Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphiajio

įrėngė ligonbutį ir klyniką
su laboratorija Philadelphi-
jos mieste. Tame pačiame
name įrėngė savo locnų ap-
tieką, kurioje randasi naujo
išradimo geriausi vaistai

PASARGA: Mano ligon-
butyje ir klinikoje turiu po
savo priežiūra svetintaučių
daktarus specialistus pagal
bai prie operacijų ir pavoj-
ingų ligų. Pas mane visi li-
goniai išsigydo ir pasilieka
sveiki. Vaistus siunčiu ir į
kitus šteitus ir į visas šalis.

Gydau Visokias Ligas.

Su sena ir nauja metodu su
chemikalais ir medicinos gy-
duolėmis, su vandeniu (hy-
drotherapy), kraujo skysti-
mu (serotherapy), su moks-
lu psichologijos (psychothe-
rapy), kaip tai žodžiais, nu-
rodytu, atkreipimu atydos
ir tt. Gydau su elektra (electrotherapy), X-ray (šviesa, permatanti visą ku-
ną žmogaus), greita elektra (hyfrequency) Galvana elektra, Paradejaus elek-
tra ir kitomis suvienytomis elektromis. Darydamas operacijas išgydau viso-
kias organiškas ligas, kurių negalima išgydyti vaistais ir kitais prietaisais.

Turiu įsitaisęs savo locnas elektra gydymo mašinas.
Visi sreganti kreipkitės prie daktaro STANKAUS asabiškai arba laišku, o
busite užganėdinti nes jis gydo pasekmiausias visokias ligas ir daro viso-
kas operacijas savo locnam ligonbutyje. Daktarišką rodą su teisingais pata-
rimais duoda DYKAI, — ypatiskai par telefonu ir par laiškus besikirtimo
kaip toli gyvenat: Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitose šaliose svieto.

DR. IGNATIUS STANKUS

1220 So. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos oficio: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėldieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

IŠEJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI
VAIZDELIAI VARDU

„Degtine“ ir „Katrute.“

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti

„Draugo“ Spaustuveje.

PIRKITE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES

PO VARDU

„Naminis Vaiku
Auklėjimas“

IR

„Katekizmas Apie
Alkoholium.“

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis instei-
gimui našlaičių prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

Lietuviškųjų Šv. Kazimero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mer-
gaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijo-
je prie regulieriškojo mokslo, arba ir atsky-
rium, yra mokinama, muzika, pašymas, siu-
nėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos
Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,

ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

GLENON'S Alus vertas Gerimo.

Honover Brewing Co.
Grynas
Elius, Alus ir porteriis.
TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą į produktą. Jūsų tautiečio iš-
dirbama. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir
Nauticoke, o bravoras Danvillė.

Emil Mallnaukas, Manageris ir Prezidentas
Alu telefonai.

50,000 KNYGU Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru.
Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal
atgauti vyriškumą, išsilydyti nuo užnuodijimo krauja
arbasypili, nublegima sieklos, patrotiti styprbe, pūkus
ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotiti
styprbe, pylva, klapena, inkstu ir pusles ligas, ruma-
tuma, gonorrhoea, arba triperis, naujai įgautas lygas,
strictura ir vssas vyra lyga, gal buti išgydymas sava
namuse privatiškai, slapta ir labai pygai.
Ta, dykai įgauta knyga, pasakis jums kodel jus
kentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra
krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedas arba
nevedas vyrras. Ta knyga yra parašita par Daktara,
katras atsydave ilgo laika tyrinejimu tu, specialiaiku
lygu. Temykkit, jog ta knyga yra siusta vyrai dykai,
užmokam už pačto, ing užpėčėta konverta. Nesiusk
nekokiu pinigų, tyk paraišk sava varda, ir adreso ant
žemians paduoti kuponn, katru siusk musa šendena.
DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.
DR. JOS. LISTER & CO., 1 905 22 Fifth Avenue, Chicago
Gedotinas Tamiata: Pagal Tamiatos prielaidėjima, aš noriečiau
jog Tamiata prielaidėjima man vyrai dykai vėna jus knyga del vyru.
Vardas.....
Adresas.....

SECOND WARD HOTEL Frank Burba Savininkas.

Geriansi Importuoti ir naminiai
Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir
t. t. 454—456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos
ir arkliai parsamdymui ir
grabinio ofisas prie Russell
gatvės.

EDWARDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 9041.
Bell telefonas 9294-R.

Honover Brewing Co.
Grynas
Elius, Alus ir porteriis.
TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą į produktą. Jūsų tautiečio iš-
dirbama. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir
Nauticoke, o bravoras Danvillė.

Emil Mallnaukas, Manageris ir Prezidentas
Alu telefonai.